

BUDOUCNOST CÍRKVE

Poselství Svatého Otce
Benedikta XVI. k 28. Světovému
dni mládeže 2013

Pár poznámek k „Roku víry“
11. 10. 2012 - 24. 11. 2013
(Bohumil Kolář)

Vracející se sen nebo pokračující
proroctví (Cesare Bissoli)

Formovat mladé lidi: prioritní
mise pro církve (Josef Clemens)

Živá tradice v rukou
mladých lidí (Jan Balík)

Boží slovo a dnešní církve
(Piero Coda)

Některé aspekty reprodukčního
zdraví dospívajících
(Pavel Kabíček)

Ročník XIX.

5
prosinec
2012

EDITORIAL

Milí čtenáři,

dostalo se vám do rukou poslední číslo Budoucnosti církve roku 2012.

Jaké články na Vás čekají? Nejdříve můžete rozjímat nad poselstvím papeže Benedikta XVI. k 28. Světovému dni mládeže v roce 2013. P. Bohumil Kolář napsal pár poznámek k prožívání Roku víry. Jistě si v něm každý najde to své. Zajímavou reflexi nad prožitou zkušeností mladých lidí v Madridu napsal Cesare Bissoli a více se dozvíte v článku Vracející se sen nebo pokračující proroctví? V rubrice formace se ještě zařazen článek Josefa Clemense Formovat mladé lidi – prioritní mise pro církve.

V rubrice studium najdete článek od předního italského teologa Piera Cody o Božím slově a dnešní církvi.

Na závěr tohoto čísla jsme zařadili výstupy z 18. konference o mládeži, která proběhla ve dnech 29. - 30. listopadu 2012 v Praze a na níž se sešlo na 60 kněží, řeholníků, řeholnic a laiků zodpovědných za pastorační mládež v České republice.

Milí čtenáři, věřím, že jste byli během celého roku 2012 s naším časopisem spokojeni a že články, které v něm vycházely, byly pro vás inspirací, povzbuzením, formací pro svou práci s mládeží. V případě, že tomu tak nebylo a máte k nám nějaké připomínky, podněty, nápady, pište na: mladez@cirkev.cz, budeme rádi za Vaši zpětnou vazbu.

A nyní bych Vám chtěla popřát za celou redakční radu a redakci, aby Vás „vánoční radost“ neopustila ani v novém roce, milostiplný rok 2013.

Děkujeme za Vaši přízeň

Zdeňka Jakešová

BUDOUCNOST CÍRKVE, časopis pro podporu pastorační mládeže. Ročník XIX., číslo 5. Vychází 5x ročně.
Vydává: Asociace křesťanských sdružení mládeže, o.s. a Sekce pro mládež České biskupské konference, Thákurova 3, 160 00 Praha 6.

Redakční rada: SCS. Lic. Kateřina Regendová, P. ThDr. Jan Balík, P. Mgr. Roman Kubín.

Šéfredaktor: P. ThDr. Jan Balík

Redakce: Zdeňka Jakešová, Marie Světničková, Anna Brabcová a Josef Čaban.

Adresa: Thákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 739, mladez@cirkev.cz.

Grafika: Martin Vocet

Grafika obsahu a sazba: Milan Čok

Tisk: Tiskárna Kleinwächter, Frýdek-Místek

Registrace MK ČR E 18746. ISSN 1803-8131.

Objednávky přijímá redakce časopisu. Rozšiřuje se bezplatně.

OBSAH

Editorial	2
Stéblo slámy	3
Poselství Svatého Otce Benedikta XVI. k 28. Světovému dni mládeže 2013	4
Pár poznámek k „Roku víry“ 11. 10. 2012 - 24. 11. 2013 (Bohumil Kolář)	10
Vracející se sen nebo pokračující proroctví (Cesare Bissoli)	14
Formovat mladé lidi: prioritní mise pro církve (Josef Clemens)	26
Živá tradice v rukou mladých lidí (Jan Balík)	29
Boží slovo a dnešní církve (Piero Coda)	32
Některé aspekty reprodukčního zdraví dospívajících (Pavel Kabíček)	40
Nový pastorační program pro pastorační mládeže milánské arcidiecéze (Jan Balík)	43
Klíč k pokladům evangelia je laskavost, velkorysost a soucit	47
Výstupy z 18. konference o mládeži	48
Motto Světového dne mládeže 2013	50

STÉBLO SLÁMY

Pastýři se vraceli z Betléma, kde se poklonili Ježíškovi narozenému v chlévě. Nesli mu náruče darů a teď se vraceli s prázdnými rukama. Kromě jednoho z nich, mladičkého pastýře, téměř ještě chlapce. Ten si z betlémského chléva přece jen něco odnesl. Celou cestu tu věc pevně svíral v dlaní. Ostatní by si toho ani nevšimli, kdyby se kdosi nezeptal: „Co to máš v ruce?“ „Stéblo slámy,“ odpověděl mladík. „Vzal jsem si ho z jesliček, ve kterých leželo to dítě.“ „Stéblo slámy,“ ušklíbali se ostatní. „Takové smetí! Zahod' to!“ Mladý pastýř rozhodně zavrtěl hlavou. „Kdepak,“ namítl, „já si ho schovám. Pro mě je to znamení, připomíná mi malého Ježíška. Pokaždé, když ho vezmu do ruky, vzpomenu si na něj i na to, co o něm řekli andělé.“

Druhý den si pastýři mladíka znovu začali dobírat: „Co jsi udělal s tím stéblem?“ Mladík jim ho ukázal. „Pořád ho nosím u sebe.“ „Zahod' to, k ničemu ti není.“ „Ne. Má velkou cenu. Ležel na ní Boží Syn.“ „A co má být? Důležitý je přece Boží Syn, a ne kus slámy.“ „Mýlíte se. Velkou cenu má i ta sláma. Na čem jiném by ležel, když je tak chudý? Boží Syn potřeboval trochu slámy. To mě poučilo, že Bůh potřebuje i obyčejné lidi

a věci. Potřebuje nás, kteří nemáme velkou cenu, kteří toho moc nevíme.“ Stéblo jako by mělo pro toho pastýře čím dál větší význam. Na pastvě ho často držel v ruce, vzpomínal na slova andělů a byl šťastný, že má Bůh tolik rád lidi, že se stal, stejně malým jako oni.

Pak mu však jeden z jeho druhů vytrhl stéblo z ruky a rozhořčeně vykřikl: „Dej už s tím zatraceným stéblem pokoj! Bolí nás z těch hloupostí hlava!“ Stéblo vztekle zmačkal, a zahodil. Mladík klidně vstal, zvedl stéblo ze země a opatrně narovnal. „Vidíš, zůstalo stejné jako předtím. Pořád je to stéblo slámy. Ani tvůj vztek s ním nic nezmožil. Jistě, zničit stéblo slámy je snadné. Ale přemýšlel jsi už někdy o tom, proč nám Bůh seslal malé dítě, když potřebujeme silného zachránce a vojevůdce? Jednou vyroste, bude z něho muž a nic ho neporazí. I přes lidskou zlobu zůstane tím, čím je - Spasitelem, kterého nám seslal Bůh.“ Mladý pastýř se usmál a se zářícím pohledem pokračoval: „Boží láska se totiž nedá zničit a zahodit. I když se zdá křehká a slabá jako stéblo slámy.“

převzato z www.vira.cz

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE BENEDIKTA XVI. K 28. SVĚTOVÉMU DNI MLÁDEŽE 2013

„Jděte, získejte za učedníky všechny národy“ (srov. Mt 28, 19)

Drazí mladí,

rád bych vám všem zaslal svůj pozdrav plný radosti a lásky. Jsem si jistý, že mnozí z vás se vrátili ze Světového dne mládeže v Madridu více „zakořenění a upevnění v Kristu a utvrzení ve víře“ (srov. Kol 2, 7). Letos jsme v různých diecézích radostně oslavovali to, že jsme křesťany, a byli jsme přitom inspirováni tématem „Radujte se stále v Pánu“ (*Flp 4, 4*). Nyní se připravujeme na následující Světový den, který se bude slavit v červenci 2013 v brazilském Rio de Janeiru.

Především vás chci znovu pozvat k účasti na této důležité události. Slavná socha Krista Vykupitele, která je dominantou tohoto krásného brazilského města, bude jejím výmluvným symbolem; Pánovo otevřené náručí je znamením pro přijetí, jež on vyhrazuje všem, kdo k němu přijdou, a jeho srdce znázorňuje nesmírnou lásku, kterou má pro každého a každou z vás. Nechte se jím přitáhnout! Prožijte zkušenost ze setkání s Kristem společně s mnoha dalšími mladými, kteří se sejdou v Riu na příštím Světovém dni! Umožněte mu, aby vám prokázal svou lásku, a stanete se svědky, jichž má svět zapotřebí.

Zvu vás, abyste se připravovali na Světový den v Rio de Janeiru a již od nynějška meditovali na téma „Jděte, získejte za učedníky všechny národy“ (srov. Mt 28, 19). Jedná se o velkou misijní výzvu, kterou Kristus zanechal celé církvi a která zůstává aktuální i dnes po dvou tisících létech. Je třeba, aby takové pověření nyní silně rezonovalo ve vašich srdcích. Přípravný rok na setkání v Riu se kryje s Rokem víry, na jehož začátku se biskupská

synoda věnovala tématu „Nová evangelizace pro předávání křesťanské víry“. Proto jsem rád, že i vy, drazí mladí, jste zaangażováni v tomto misijním nasazení celé církve. Umožňovat poznat Krista je ten nejcenější dar, který můžete odevzdávat druhým lidem.

1. Naléhavá výzva

Dějiny nám ukazují, kolik mladých svým velkorysým sebedarováním přispělo ve velkém k rozvoji tohoto světa tím, že hlásali evangelium. S velikým nadšením přinášeli radostnou zvěst o Boží lásce projevené v Kristu a měli k tomu mnohem menší prostředky a možnosti, než my máme k dispozici dnes. Napadá mě např. blahoslavený José de Anchieta, mladý španělský jezuita ze 16. století, který odešel na misie do Brazílie, když mu ještě nebylo ani dvacet let, a stal se velkým apoštolem Nového světa. Ale mám na mysli i ty z vás, kteří se velkoryse věnují misijnímu poslání církve; překvapivé svědectví mi o tom poskytl Světový den v Madridu, především mé setkání s dobrovolníky.

Dnes má mnoho mladých velké pochybnosti o tom, zda život je dobro, a nevidí jasně svou další cestu. Před těžkostmi současného světa se mnozí obvykle ptají: Co já mohu dělat? Tuto temnotu osvěcuje světlo víry, jež nám dává pochopit, že každý život má nedocenitelnou hodnotu, protože je plodem Boží lásky. Bůh miluje i toho, kdo se od něho vzdálil nebo na něj zapomněl. Má trpělivost a čeká: dokonce dal svého Syna, který zemřel a vstal z mrtvých, aby nás radikálně osvobodil od zla. A Kristus vyslal své učedníky, aby přinesli radostnou zvěst o spáse a novém ži-

votě všem národům.

Při pokračování své evangelizační misie počítá církev i s vámi. Drazí mladí, vy jste prvními misionáři mezi vašimi vrstevníky. Na konci Druhého všeobecného vatikánského koncilu, jehož 50. výročí letos oslavujeme, odevzdal Boží služebník Pavel VI. mladým celého světa poselství začínající těmito slovy: „Na vás, mladí muži a ženy celého světa, se koncil obrací se svým posledním poselstvím; protože jste to vy, kdo přvezmete pochoděň z rukou vašich otců a budete žít ve světě v okamžiku nejgigantičtějších proměn v jeho dějinách. Jste to vy, kdo si vezmete to nejlepší z příkladu a z nauky vašich rodičů a vašich učitelů a budete vytvářet společnost zítřka. S ní se zachráníte, nebo zahynete.“ A poselství zakončil výzvou: „S nadšením vytvářejte lepší svět, než je ten dnešní!“ (Poselství k mladým, 8. prosince 1965).

Drazí přátelé, tato výzva je velice aktuální. Prožíváme velmi specifické historické období. Technický pokrok nám nabízí nevídané možnosti propojení mezi lidmi i národy, ale globalizace vztahů bude pozitivní a způsobí růst světa v jeho lidskosti pouze tehdy, bude-li založena nikoli na materialismu, ale na lásce, která jediná je schopná naplňovat srdce každého člověka a sjednocovat lidi. Bůh je láska. Člověk, který zapomíná na Boha, nemá naději a není schopen milovat sobě podobného. Proto je naléhavě nutné svědčit o Boží přítomnosti, aby mohl zakusit Boha každý. V sázce je spása lidstva a spása každého z nás. Každý, kdo tuto nutnost pochopí, nemůže jinak než zvolat se svatým Pavlem: „Běda, kdybych nehlásal evangelium“ (1 Kor 9, 16).

2. Staňte se Kristovými učedníky

Tato misijní výzva k vám přichází i z jiného důvodu: je potřebná pro naši osobní cestu víry. Blahoslavený Jan Pavel II. napsal: „Víra

se posiluje tím, že se dává“ (enc. *Redemptoris missio*, 2). Tím, že hlásáte evangelium, se vy sami stále více a hlouběji zakořeňujete v Kristu a stáváte se zralými křesťany. Misijní nasazení je základním rozměrem víry; pokud neevangelizujeme, nejsme pravými věřícími. Hlásání evangelia není ničím jiným než důsledkem radosti z toho, že jste se setkali s Kristem a že jste v něm našli skálu, na níž můžete postavit svůj život. Úsilím o to, abyste sloužili druhým a hlásali jim evangelium, bude váš život, často roztržštěný do různých aktivit, nacházet svou jednotu v Pánovi, budete utvářet i sebe sama a vaše lidskost poroste a bude dozrávat.

Co však znamená být misionáři? Znamená to především být Kristovými učedníky, stále znova naslouchat výzvě k jeho následování, výzvě hledět na něho: „Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“ (*Mt 11, 29*). Učedník je totiž takovým člověkem, který si bere za svou pozornost vůči Ježíšovu slovu (srov. *Lk 10, 39*); Ježíše uznává za svého Mistra, který nás miloval natolik, že dal za nás život. U každého z vás se tedy jedná o to, abyste se každodenně nechali utvářet Božím slovem. Ono z vás učiní přátele Pána Ježíše a lidi se schopností umožňovat i dalším mladým, aby navazovali přátelství s ním.

Radím vám mít na paměti dary, které jste dostali od Pána, abyste je pak vy sami mohli předávat dále. Učte se nově interpretovat svou osobní historii a uvědomujte si také nádherné dědictví generací, které vás předcházely. Mnozí věřící nám odevzdávali víru s odvahou a čelili přitom zkouškám a neporozuměním. Nikdy nezapomínejme, že jsme součástí velkého řetězce mužů a žen, kteří nám odevzdali pravdu víry a spoléhají se na nás v tom, že ji dostanou ti další. Předpokladem pro to, abychom byli misionáři, je poznání přijatého dědictví, jímž je víra církve. Je třeba poznávat, v co věříme, abychom to

mohli hlásat. Jak jsem napsal v úvodu k *You-Cat*, katechismu pro mladé, který jsem vám odevzdal na Světovém setkání v Madridě, „musíte znát svou víru se stejnou přesností, jako odborník na informatiku zná operační systém počítače; musíte ji znát, jako hudebník zná svoji skladbu. Ano, musíte být ve víře zakořenění mnohem hlouběji než generace vašich rodičů, abyste dokázali se silou a rozhodností odolávat výzvám a pokušením této doby“ (*Úvod*).

3. Jděte!

Ježíš vyslal své učedníky na misií s tímto pověřením: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu! Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen“ (*Mk 16, 15-16*). Evangelizovat znamená přinášet druhým radostnou zvěst o spáse a touto radostnou zvěstí je jedna osoba: Ježíš Kristus. Když se s ním setkám a pochopím, až do jaké míry mě Bůh miluje a přináší mi spásu, zrodí se ve mně nejen touha, ale i potřeba, aby ho poznávali druzí. Na začátku Janova evangelia vidíme Ondřeje, který, poté co se setkal s Ježíšem, spěchá, aby k němu přivedl i svého bratra Šimona (srov. 1, 40-42). Evangelizace vždy začíná setkáním s Pánem Ježíšem. Kdo se k němu přiblížil a získal zkušenost s jeho láskou, hned chce sdílet krásu tohoto setkání a radost, jež se rodí z takového přátelství. Čím více Krista známe, tím více ho toužíme hlásat. Čím více s ním hovoříme, tím více toužíme hovořit o něm. Čím více si nás získal, tím více toužíme vést k němu ty druhé.

Skrze křest, který v nás rodí nový život, se v nás usídluje Duch Svátý a zapaluje naši mysl i naše srdce. On nás vede, abychom poznávali Boha a vstupovali do stále hlubšího přátelství s Kristem. Duch Svátý nás nabádá, abychom konali dobro, abychom sloužili druhým a darovali sami sebe. Skrze biřmování jsme posíleni jeho dary, abychom svědčili

o evangeliu stále zralejším způsobem. Duch lásky je tedy duší misie. Vede nás, abychom vycházeli ze sebe a „šli“ evangelizovat. Drazí mladí, nechávejte se vést silou Boží lásky, umožněte této lásce, aby překonávala vaši tendenci uzavírat se do svého vlastního světa, do svých problémů a zvyklostí. Mějte odvahu „vycházet“ ze sebe sama, abyste „šli“ k druhým a vedli je k setkání s Bohem.

4. Jděte ke všem národům

Zmrtvýchvstalý Kristus vyslal své učedníky, aby svědčili o jeho spásonosné přítomnosti u všech národů, protože Bůh si ve své hojné lásce přeje, aby všichni byli spaseni a nikdo nebyl zatracen. Svou obětí lásky na kříži otevřel Ježíš cestu k tomu, aby všichni muži i ženy mohli poznat Boha a vstoupit do společenství s ním. Ustanovil společenství učedníků, aby zvěst o evangelní spáse přinášeli až do končin země a dostali se ke všem mužům a ženám na každém místě a v každé době. Vezměme si toto Boží přání za své!

Drazí přátelé, otevřete své oči a dívejte se okolo. Tolik mladých ztratilo smysl života. Jděte! Kristus potřebuje i vás. Nechte se uchvátit jeho láskou a staňte se nástroji této nesmírné lásky, aby se dostala ke všem, zvláště ke „vzdáleným“. Někteří jsou vzdáleni zeměpisně, jiní jsou vzdáleni proto, že jejich kultura nenechává Bohu žádný prostor. Někteří ještě evangelium osobně nepřijali, jiní ho sice přijali, ale přesto žijí tak, jako by Bůh neexistoval. Všem otevřeme brány svého srdce. Snažme se s jednoduchostí a s respektem vstoupit do dialogu s nimi. Budeme-li ho prožívat v duchu opravdového přátelství, přinese to plody. „Národy“, k nimž jsme posláni, nejsou pouze jiné země světa, ale také různé oblasti života: rodina, čtvrť, studentské nebo pracovní prostředí, skupiny přátel a místa, kde trávíme volný čas. Radostné hlásání evangelia je určeno všem prostředím

našeho života, bez jakéhokoli omezení.

Chtěl bych zdůraznit dvě oblasti, k nimž musí být vaše misijní úsilí ještě pozornější. První z nich jsou sdělovací prostředky, zvláště svět *internetu*. Jak jsem vám již řekl, drazí mladí, „pociťujte potřebu uvádět do kultury tohoto nového komunikačního a informačního prostředí hodnoty, v nichž spočívá váš život... Zvláště vám mladým, kteří jste téměř spontánně synchronizováni s novými komunikačními prostředky, přísluší úkol evangelizovat tento „digitální kontinent““ (*Poselství ke 43. Světovému dni sdělovacích prostředků*, 24. května 2009). Naučte se tedy používat takovýto prostředek s moudrostí a uvědomte si také všechny jeho nástrahy, zvláště riziko závislosti, záměny reálného světa za virtuální, nahrazení přímého setkání a dialogu s lidmi kontakty prostřednictvím sítě.

Druhá oblast se týká mobility. Stále více mladých lidí dnes cestuje buď kvůli studiu, práci nebo kvůli zábavě. Také mám na mysli všechny migrační pohyby, při nichž se miliony často mladých lidí přesouvají a z ekonomických nebo sociálních důvodů mění region či zemi. I tyto jevy se mohou stát prozřetelnostními příležitostmi pro šíření evangelia. Drazí mladí, nemějte strach dosvědčovat svou víru i v těchto prostředích; pro každého, s nímž se setkáte, je cenným darem, když s ním sdílíte svou radost ze setkání s Kristem.

5. Získejte za učedníky!

Myslím, že jste vícekrát zakusili, jak je těžké vtáhnout vaše vrstevníky do života s vírou. Asi jste častěji viděli, že u mnoha mladých, zvláště v určitých fázích jejich života, existuje touha poznat Krista a žít hodnoty evangelia, ale je provázena pocitem nepatřičnosti a neschopnosti. Co dělat? Především vaše blízkost a vaše prosté svědectví mají být prostředkem, jímž se Bůh bude moci dotknout

jejich srdce. Hlásání Krista se neuskutečňuje jen slovy, ale musí zahrnovat celý život a proměňovat se ve skutky lásky. Je třeba být evangelizátorem z lásky, kterou do nás vložil Kristus, a naše láska se tedy musí stále více připodobňovat té jeho. Musíme být stále pozornější vůči tomu, s kým se setkáváme, jako dobrý Samaritán, a musíme umět naslouchat, chápat a pomáhat, abychom toho, kdo hledá pravdu a smysl života, vedli do Božího domu, jímž je církev, kde je naděje a spása (srov. *Lk 10, 29-37*). Drazí přátelé, nezapomeňte, že první skutek lásky, který můžete vykonat pro bližního, je sdílet s ním zdroj naděje. Kdo nedává Boha, dává příliš málo! Ježíš přikazuje svým apoštolům: „Jděte, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal“ (*Mt 28, 19-20*). Našimi prostředky pro „získávání učedníků“ jsou především křest a katecheze. To znamená, že lidi, které evangelizujeme, máme vést k setkání s živým Kristem, zvláště v jeho slově a ve svátostech. Tak v něho uvěří, poznají Boha a budou žít z jeho milosti. Chtěl bych, aby se každý zeptal: „Měl jsem někdy odvahu navrhnout křest mladým, kteří ho ještě nepřijali? Pozval jsem někoho na cestu objevování křesťanské víry?“ Drazí přátelé, nebojte se navrhnout svým vrstevníkům setkání s Kristem. Vyzvejte Ducha Svatého a on vás povede, abyste stále více vstupovali do poznání Krista a do jeho lásky, a ukáže vám, jak být v předávání evangelia kreativní.

6. Pevní ve víře

Při těžkostech s posláním evangelizovat budete mít někdy pokušení, abyste řekli totéž co prorok Jeremiáš: „Ach Pane Bože, opravdu neumím mluvit, vždyť jsem dítě!“ Ale i vám Bůh odpoví: „Neříkej: ‚Jsem dítě,‘ neboť ke všem, ke kterým tě pošlu, půjdeš“ (*Jer 1, 6-7*). Když se cítíte nevhodní, ne-

schopní a slabí pro hlásání a svědectví o víře, nemějte obavu. Evangelizace není naše iniciativa a nezávisí prvořadě na našich talentech, ale je důvěřivou a poslušnou odpovědí na Boží volání, a proto se nezakládá na *naši* síle, ale na *té jeho*. To zakusil i apoštol Pavel: „Poklad víry máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám“ (2 Kor 4, 7).

Proto vás vyzývám, abyste se zakořenili v modlitbě a ve svátostech. Autentická evangelizace se vždy rodí z modlitby a modlitba ji podporuje. Nejprve musíme hovořit s Bohem, abychom pak mohli hovořit o Bohu. V modlitbě odevzdáváme Pánovi osoby, k nimž jsme posláni, a snažně prosíme, aby se dotkl jejich srdce; prosíme Ducha Svatého, aby z nás učinil své nástroje pro jejich spásu; žádáme Krista, aby nám vkládal slova do úst a aby z nás učinil znamení své lásky. A prosíme za všeobecné poslání celé církve podle žádosti vyslovené Ježíšem: „Proste Pána žně, aby poslal dělníky na svou žně“ (Mt 9, 38). Nalézejte v eucharistii zdroj svého života z víry a svého křesťanského svědectví a věrně se zúčastňujte na mši v neděli a kdykoli budete moci i během týdne. Pravidelně přistupujte ke svátosti smíření; je to vzácné setkání s milosrdenstvím Boha, který nás přijímá, odpouští nám a obnovuje naše srdce láskou. Neváhejte přijmout svátost biřmování, pokud jste ji ještě nepřijali, a pečlivě se na ni připravte. Spolu s eucharistií je misijní svátostí, protože nám dává sílu a lásku Ducha Svatého, abychom beze strachu hlásali víru. Povzbuzuji vás také, abyste vykonávali svátostnou adoraci; setrvat v naslouchání a v dialogu s Ježíšem přítomným ve svátosti se stává východiskem nového misijního nasazení.

Půjdete-li po této cestě, sám Kristus vám dá schopnost zůstat naprosto věrnými jeho slovu a poctivě a s odvahou o něm svědčit.

Někdy se od vás bude vyžadovat důkaz vytrvalosti, zvláště tehdy, když Boží slovo vyvolá uzavřenost a odpor. V určitých oblastech světa prožívají někteří z vás utrpení, protože z důvodu nedostatku náboženské svobody nemohou veřejně svědčit o víře v Krista. A někteří již také zaplatili i cenou života za to, že patří k církvi. Vyzývám vás, abyste zůstali pevní ve víře s jistotou, že Kristus je v každé zkoušce vedle vás. On vám opakuje: „Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit a pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu“ (Mt 5, 11-12).

7. S celou církví

Drazí mladí, abyste zůstávali pevní ve vyznávání křesťanské víry tam, kam jste posláni, potřebujete církev. Nikdo nemůže svědčit o evangeliu sám. Ježíš vyslal své učedníky na misií společně: „Získejte za učedníky,“ říká jim v množném čísle. Své svědectví nabízíme vždy, jako členové křesťanského společenství, a naše poslání je oplodňováno společenstvím, jež žijeme v církvi; podle jednoty a lásky, kterou máme k sobě navzájem, nás poznají jako Kristovy učedníky (srov. Jan 13, 35). Jsem Pánu vděčný za cenné evangelizační dílo, které vykonávají naše křesťanská společenství, naše farnosti a církevní hnutí. Plody evangelizace patří celé církvi: „Jiný zasévá, jiný sklízí,“ říkal Ježíš (Jan 4, 37).

Co se toho týče, nemohu jinak než poděkovat za velký dar misionářů, kteří věnují celý svůj život hlásání evangelia až do končin země. Stejně tak Pánovi dobrořečím za kněze a zasvěcené osoby, plně se nasazující pro to, aby byl Ježíš Kristus hlásán a milován. Přeji si povzbudit mladé, kteří jsou Bohem povoláni, aby se s nadšením zaslíbili těmto povoláním: „Blaženější je dávat než dostávat“ (Sk 20, 35). Těm, kdo všechno opustí, aby se

darovali jemu, slíbil Ježíš stonásobek a život věčný! (srov. *Mt 19, 29*).

Děkuji rovněž všem věřícím laikům, kteří se snaží svůj každodenní život všude, kde jsou – ať už v rodině nebo v práci – žít jako poslání, aby druzí Ježíše milovali, aby mu sloužili a Boží království rostlo. Mám na mysli především ty, kdo pracují v oblasti výchovy, zdravotnictví, podnikání, politiky a ekonomiky a v mnoha dalších prostředích laického apoštolátu. Kristus potřebuje vaše nasazení a vaše svědectví. Ať vám nic – ani těžkosti, ani neporozumění – nezabrání přinášet Kristovo evangelium na místa, kde se nacházíte. Ve velké mozaice evangelizace má cenu každý z vás!

8. „Tady jsem, Pane!“

Závěrem bych vás chtěl vyzvat, drazí mladí, abyste v hloubi sebe sama naslouchali Kristovu volání hlásat evangelium. Jak ukazuje velká Kristova socha v Rio de Janeiru, jeho srdce je otevřeno pro lásku ke všem bez rozdílu a jeho náručí je rozevřeno, aby přijalo každého. Vy buďte Ježíšovým srdcem a jeho náručím! Jděte svědčit o jeho lásce a buďte novými misionáři, oživovanými láskou a při-

jetím! Následujte příklad velkých misionářů církve jako František Xaverský a mnozí další.

Na konci Světového dne mládeže v Madridu jsem požehnal některým mladým z různých kontinentů, kteří odcházeli na misie. Oni zastupovali množství mladých, v nichž se ozývají slova proroka Izaiáše a říkají Pánu: „Tady jsem, pošli mne!“ (*Iz 6, 8*). Církev má ve vás důvěru a je vám hluboce vděčná za radost a dynamiku, které přinášíte. Velkoryse použijte své talenty ke službě hlásání evangelia! Víme, že Duch Svatý se daruje těm, kdo se s pokorou v srdci dávají pro takové hlásání k dispozici. A nemějte strach; Ježíš, Spasitel světa, je s námi všemi po všechny dny až do konce světa (srov. *Mt 28, 20*)!

Poselství, s nímž se obracím na mladé celé země, nabývá zvláštního významu pro vás, drazí mladí z Latinské Ameriky! Na 5. generální konferenci latinskoamerického episkopátu, která se konala v roce 2007 v Aparecidě, vyhlásili biskupové „celokontinentální misii“. Mladí, představující na tomto kontinentu většinu obyvatel, jsou důležitou a cennou silou pro církev i pro společnost. Vy tedy buďte prvními misionáři! Teď, když se Světový den mládeže vrací do Latinské Ameriky, povzbuzuji všechny mladé tohoto kontinentu: odevzdávejte svým vrstevníkům na celém světě nadšení vaší víry!

Kěž Panna Maria, Hvězda nové evangelizace, která je vzývána také jako Naše Paní z Aparecidy a Naše Paní z Guadalupe, doprovází každého z vás při jeho poslání být svědkem Boží lásky. S obzvláštní láskou všem uděluji své apoštolské požehnání.

Ve Vatikánu 18. října 2012

Benedictus PP XVI

PÁR POZNÁMEK K „ROKU VÍRY“ (11. 10. 2012 – 24. 11. 2013)

Bohumil Kolář

Kněz a dlouholetý přednášející katechetiku a pedagogiku se zamýšlí nad prožíváním Roku víry. Nejde o teoretické úvahy, ale o konkrétní motivace, kterými je možné se inspirovat.

Co je Rok víry

Nová výzva, abychom tím více pamatovali na to, že jsme v rukou milujícího, všemohoucího a nejmoudřejšího Otce. Všechna opravdová láska, radost, moudrost, štěstí a pokoj srdce, hřejivý domov v rodinách, správná orientace v životě bez nešťastných bloudění, všechna krása přírody i umění, úžas nad objevy věd a schopnostmi lidského ducha, dějiny prozářené Božím působením a ustavičnou přítomností světců, hrdinů přemáhajících zlo dobrem, síla a vyrovnanost i radost i v utrpení a umírání – to vše a mnoho jiného jsou jako paprsky Boží nesmírné lásky.

On zná každou naši myšlenku, každý záchvěv našeho srdce. Naše volání, třeba vyslovené jen v našem nitru, přijímá jako hlas svých milovaných dětí a odpovídá svou všemohoucí láskou. Ví nejlépe, co je k našemu dobru.

A on zve všechny bez výjimky: „Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím... a naleznete pokoj svým duším.“ Zve všechny, protože každého nesmírně miluje. I ty, kteří o něm nevědí nebo nechtějí vědět.

Vkládá do duší naději, kterou nemůže otrástit žádná krize, žádné neštěstí, ani smrt. Bez něho není žádná naděje, protože přes všechna zajištění a pojištění člověk neví ani

co s ním bude za hodinu. On opětovně vybízí: „Nebojte se!“ „Hledejte nejprve Boží království a jeho spravedlnost, a ostatní všechno vám bude přidáno.“ Zkušenost všech, kdo se těmito slovy řídí, se stále nově potvrzuje.

Víra

„Přes velkolepost vědeckých objevů a technických úspěchů... člověk není svobodnější a lidštější... Vynořují se zásadní otázky: Jaký smysl má život? Existuje budoucnost pro člověka, pro nás a pro nové generace? Jakým směrem orientovat volby naší svobody, aby vyústění života bylo dobré a šťastné? Co nás čeká za prahem smrti? Z těchto nepotlačitelných otázek vysvítá, že svět plánování, přesných výpočtů a experimentů či jedním slovem samo vědecké poznání nestačí, třebaže je pro člověka důležité. Je nám zapotřebí nejenom materiálního chleba, potřebujeme lásku, smysl a naději, bezpečný základ, pevný terén, který nám pomůže žít opravdu smysluplně i v krizi, v temnotě, v obtížích a každodenních problémech. Právě to nám dává víra...“

Víra není jen pouhým intelektuálním souhlasem člověka s jednotlivými pravdami o Bohu; je to úkon, kterým se svobodně svěříme Bohu, který je Otcem a má mě rád... Bůh se nám sám ukázal v Kristu, dal nám spatřit svoji tvář... dokonce zjevil, že jeho láska k člověku, ke každému z nás, je nezmě-

řitelná. Na kříži nám Ježíš Nazaretský, Syn Boží učiněný člověkem, ukazuje tím nejjasnějším způsobem, kam až dospívá tato láska, až k darování sebe samého a naprostému obětování. Tajemstvím smrti a zmrtvýchvstání Krista sestupuje Bůh až na dno našeho lidství, aby je přivedl zpět k sobě a pozvedl je do své výše. Víra je úkon, kterým věříme v lásku Boží, která neochabuje v setkání s lidskou špatností, tváří v tvář zlu a smrti, nýbrž je schopna přetvořit každou formu zotročení a darovat možnost spásy... A tuto osvobozující a ubezpečující jistotu víry musíme být schopni zvěstovat slovem a ukazovat svým křesťanským životem“ (Benedikt XVI. 24. 10. 2012).

Víra a církev

Cestou víry nejdeme sami. Jdou s námi mnozí bratři a sestry, kteří jsou oporou a radostí nám a my jim.

„Nemohu zkonstruovat svoji osobní víru v soukromém dialogu s Ježíšem, protože víra je mi darována Bohem skrze společenství věřících, kterým je církev a jsem tak přiřazen k mnoha věřícím do společenství, jež... je zakořeněno ve věčné Boží lásce... Když v neděli při mši svaté recitujeme „Věřím“..., toto „Věřím“ vyslovené v jednotném čísle se spojuje v čase a prostoru do nezměrného chóru, ve kterém každý přispívá ke svorné polyfonii ve víře. Katechismus katolické církve to shrnuje: „Véra církve předchází, rodí, udržuje a živí naši víru. Církev je matka všech věřících. 'Nikdo nemůže mít Boha Otcem, není-li jeho matkou církev' (sv. Cyprián) (KKC, 181). Víra se tudíž rodí v církvi, vede do ní a žije v ní“ (Benedikt XVI. 31. 10. 2012).

Znalosti víry

Stále lépe znát obsah víry. „Největším nepřitelem církve je nevědomost katolíků“ (sv. Pius X.). A Svatý otec Benedikt XVI. v listě

„Porta fidei“ (Brána víry) k vyhlášení Roku víry píše: „Cenný a nenahraditelný nástroj k dosažení systematického poznání obsahu víry mohou všichni najít v Katechismu katolické církve... Bude třeba během Roku víry znovu objevit a prostudovat základní obsah víry, jenž v Katechismu katolické církve nabízí svou systematickou a organickou syntézu. Vidíme zde bohatství nauky od Písma svatého k církevním otcům, od mistrů teologie po světce všech staletí... až k důležitým tématům každodenního života. Stránku za stránkou zjišťujeme, že to, co se nám zde předkládá, není teorie, ale setkání s konkrétní osobou... V Roce víry bude tedy Katechismus katolické církve sloužit jako skutečný nástroj podpory ve víře.“

Není pouhým dílem nějakého autora, ale celé církve za aktivní spolupráce všech biskupů celého světa a především papeže blahoslaveného Jana Pavla II., který jej vydal. Je to hlas církve vedené Duchem Svatým; dle slov Kristových: „Pošlu vám Ducha Svatého, Ducha pravdy, který vás naučí všechnu pravdu, připomene vám všechno, co jsem vám říkal a bude s vámi zůstat navždy“ (srov. Jan 15,26; 16,12-13; 14,16).

Tento Katechismus existuje také ve stručnějším vydání, vynikajícím způsobem zpracovaném, s názvem Kompendium Katechismu katolické církve. A také ve vydání (nejen) pro mládež, nazvaném YOUCAT.

Při soustavné pokud možno každodenní četbě a zamyšlení nad Katechismem během Roku víry budeme zjišťovat, že je to objektivitelská četba. I ten, kdo si myslí, že učení víry dobře zná, bude s překvapením a radostí objevovat nové obzory.

Živá víra

Ale „jako tělo bez duše je mrtvé, tak i víra bez skutků je mrtvá“, říká Písmo svaté (Jak 2,26). Aby víra byla živá, je třeba se s pomocí

Boží upřímně snažit o opravdový život podle Boží vůle. V lásce k Bohu i k lidem. Ta se uskutečňuje a roste zachováním Božích přikázání. Pán Ježíš nám říká: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání“ (Jan 14,15). A také: „Cokoli jste udělali pro jednoho z mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali“ (Mt 25,40).

Proto se v Roce víry stále snažme vnášet paprsek lásky do všech prostředí a všech situací. Takovou lásku, o které říká „Velepíseň lásky“: „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými...a víru měl v nejvyšší míře,... ale neměl lásku, nejsem nic...Láska je shovívavá, dobrosrdečná, nezávidí, láska se nevychloubá, nepsyšní, nedělá, co se nepatří, nemyslí jen na sebe, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, má zármutek, když se dělá něco špatného, ale raduje se, když lidé žijí podle pravdy. Láska všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží. Láska nikdy nepřestává“ (1 Kor 13,1-8).

Tak budeme mít v sobě a budeme přinášet druhým radost, ke které nás vybízí Písmo svaté: „Radujte se v Pánu vždycky, Pán je blízko“ (Flp 4,4-5).

„Pro svou víru vyznali muži a ženy každého věku ve všech stoletích, ti, jejichž jména jsou zapsána v knize života, jak krásné je následovat Pána Ježíše všude tam, kde byli povoláni vydávat svědectví o svém křesťanství: v rodině, na pracovišti, ve veřejném životě, při uplatnění svých jedinečných darů a ve službě, k níž byli povoláni...Víra bez lásky nevydává žádné ovoce, zatímco láska bez víry je pouhým sentimentem, trvale vydaným napospas pochybám...V lidech osamocенých, stojících na okraji či vyčleňovaných, jimž je nejvíce zapotřebí naší pomoci, se s pomocí víry zrcadlí tvář samotného Krista“ (Benedikt XVI., Porta fidei).

Šíření světla víry

Tím přecházíme k další důležité a krásné stránce Roku víry. Jako o velikonoční noci nebo při velkých setkáních mládeže se šíří světlo svící tím, že se jedna zapaluje od druhé a ta zase zapaluje další, tak se šíří i světlo víry. Každý jsme dostali víru prostřednictvím někoho věřícího. A láska k bližním vyžaduje, že nám nesmí být jedno, že mnozí jsou víře vzdáleni. Pán Ježíš říká: „Já jsem Světlo světa. Kdo mě následuje, nebude chodit v temnotách, ale bude mít světlo života“ (Jan 8,12). A také nám všem říká: „Vy jste světlo světa... Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích“ (Mt 5,14-16).

Jak máme předávat světlo víry? Především svým křesťanským životem. V mnohém můžeme jednat jako ostatní, ale tam, kde jde o hřích, se klidně a samozřejmě distancovat, plout proti proudu. Někteří z víře vzdálených to nebudou chápat, možná se někdo otře i nějakým slovem výsměchu, ale velice rychle se to bude měnit, budeme-li s nimi jednat s Kristovou láskou. Začnou si nás vážit, mít k nám důvěru, mít nás rádi. A pro řadu z nich to bude začátek cesty k víře.

Je velmi důležité se modlit. Za milost víry pro ty víře vzdálené. Často jsou spíše nevědomí než nevěřící. Nebo hledající a toužící po vyšších hodnotách než zisk a prázdné požitkářství. A modlit se za to, aby nám Duch Svatý dával lásku a moudrost.

A pravá slova v pravou chvíli. Slova plná lásky, pochopení, ohleduplná. S pokorou, bez jakékoli povýšenosti. Slova srozumitelná, pochopitelná. Vedoucí ke krokům (nebo krůčkům) uskutečnitelným.

Příklad mnoha světců, kteří velmi požehnaně šířili světlo víry, nám ukazuje, že různé těžkosti, kříže, jsou velmi úrodnou Boží setbou.

Přikládat na oheň

Aby oheň nevyhasl, je třeba přikládat palivo. Co je tím palivem, tím zdrojem energie pro naši víru?

Je to především Boží dar. Ale Bůh s námi nejedná jako s nevědomými roboty, ale jako se svými dětmi, stvořenými k jeho obrazu, s bohatstvím duševního života. Zve, ale nenutí. Proto nám dává příležitost k aktivní účasti.

Tou je především **modlitba**. Právem je nazývána „dýchání duše“. Je tak potřebná jako dýchání.

Život ze svátostí smíření a eucharistie.

Úcta a láska k Panně Marii.

Četba Písma svatého, zvláště evangelií, doprovázená zamyšlením a modlitbou.

Četba Katechismu.

Jde o oheň, o kterém říká náš Pán: „Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul!“ (Lk 12,49). Oheň, jehož symbolem byly plameny nad hlavami apoštolů při sestoupení Ducha Svatého. Oheň planoucích pochodní našich srdcí, který má zářit stále jasněji a zapalovat další.

*Mons. ThLic. Bohumil Kolář
byl jako kněz pro víru ve 28 letech odsouzen
k 10 letům vězení. Po amnestii v roce 1960
pracoval dalších 8 let jako dělník. Od roku
1968 působil jako farář v Roudnici nad
Labem. V roce 1990 se stal spirituálem
kněžského semináře v Praze
a na Teologické fakultě UK přednášel třináct
let (od roku 1990) katechetiku a pedagogiku.*

VRACEJÍCÍ SE SEN NEBO POKRAČUJÍCÍ PROROCTVÍ? ÚVAHA „ZEVNITŘ“ O XXVI. SDM

Cesare Bissoli

S úvahami o světových dnech mládeže (SDM) jako nedílné součásti integrální pastorace mládeže se prozatím neseťkáváme často. Příspěvek, který zde přinášíme, je z tohoto hlediska zajímavou reflexí nad prožitou zkušeností mladých lidí v Madridu. Článek se snaží nastínit několik oblastí, ze kterých je možné vycházet při pastoraci mládeže na nejzákladnější rovině – společenství mládeže, farnosti.

Jakými „brýlemi“

O tématu budu mluvit „zevnitř“, pohledem, který se snaží brát zřetel na celistvost SDM, jichž jsem se zúčastnil od roku 1986. Budu o tom hovořit jako vychovatel ve škole Dona Boska: okouzlený a nadšený ze světa mládeže, ale také strážlivý, s patřičným realismem při posuzování a zároveň s jistotou, že Duch Ježíše pokračuje také dnes v evangelizačním díle.

Konečně o tom budu mluvit nikoli tak, aby moje úvaha byla úplná a vyčerpávající – bylo by to totiž ještě předčasné – ale podtrhnu to, co na mě udělalo dojem z pedagogického hlediska.

Je opodstatněné tvrdit, že tyto SDM (jako ostatně všechny SDM) přinesly účastníkům – ale také pozorným divákům – velmi strhující zkušenost; předložily otázky, odpovědi a opět další otázky; zdůvodnily závěr ohledně upřímné radosti, rozumné důvěry vůči planetě obývané mládeží a zároveň připomněly, že události mají komplexní charakter a nebylo by správné činit okamžité úsudky o úspěchu či neúspěchu.

Je vyžadována analýza na dvou úrovních: povrchní – spojená s faktickými daty (čísla, lidé, obřadnost, znamení...) a hlubší – hledající motivace, dynamiku a zaměření. Takto můžeme načrtnout odpověď především na následující otázku: Co bude po Madridu? Jaký podnět milosti z toho všeho vychází pro pastoraci mládeže, která má být se vši vážností určena pro dnešní mladé lidi?

Odkazujeme na informace poskytnuté četnými komunikačními agenturami¹, především deníkem *Avvenire*, které se setkaly s fenoménem neobyčejným z hlediska rozsahu (mluvilo se o více než milionu mladých lidí ze 190 zemí) a bohatým na četné specifické události. Bylo řečeno, že španělská církev ukázala své poklady víry spíše historického rázu, když nejen nabídla krásy samotného Madridu, ale především jeho umělecké „divy“. Vzpomeňme na výstavu o Kristu v muzeu Prado, na kompozice (pasos) křížové cesty v pátek 19. 8. a na mnoho dalších kulturních a uměleckých projevů. Obdivuhodná a blahodárná byla služba tisíce mladých dobrovolníků, což samo o sobě účinně svědčí o solidaritě². Madridské

obyvatelstvo opustilo od počátečního postoje jistého odstupu a nechalo se vtáhnout do události, s údivem a dojetím, před tolika mladými lidmi veselými a čistými. Nakonec napsal „Gracias chicos“ (díky mládeži) dobře vyjadřoval rozšířené pocity.

Zde pouze vypíchneme některé složky³, které považujeme za nejdůležitější, a skončíme úvahou o jejich dopadu na evangelizační výchovnou práci.

Zvláště důležité složky

Návrh

* SDM jsou koncipovány jako **církevní událost**, jako projev církve s mladou tváří, kde společenství víry předchází a oživuje jednotlivé komunity. To je smysl mimořádně aktivní přítomnosti papeže, více než 800 biskupů (120 členů italského episkopátu, tj. přibližně polovina), tisícovky kněží a řeholníků/řeholnic a samozřejmě tisíců a tisíců laiků (mladých) věřících. Opravdu „katolická“ účast – přes rozdíly jazyků a stylů – opravňuje takové symbolické pochopení, které je vlastní víře: to jest vidět v tom putování národů do Jeruzaléma, probíhající Letnice (srov. Skutky 2).

* Ale bylo tomu opravdu tak? **Riziko happeningu**, nábožensky zabarveného (jakéhosi křesťanského Woodstok), bylo podstatné. Také papež – jak uvidíme – kdysi jasně vyjádřil své smýšlení o této otázce. A pravděpodobně to mohly naznačit i určité projevy odehrávající se na náměstí (viz *Puerta del Sol*), spočívající v křicích, zpívajících skupinkách, vlajkách...

Na druhé straně tito mladí lidé (z nichž mnozí byli ještě v pubertě)⁴, mající volno ze školy a z práce, svobodní se pohybovat... Jak se mohli projevat jinak než takoví, jací byli?

Zde se objevuje, dle mého mínění, roz-

hodující faktor, který již dobře vyzkoušené zřízení SDM vypracovalo, aby byl chráněn křesťanský duch této události. Je možné ho shrnout v leitmotivu intenzivní duchovní zkušenosti, která zatímco zachovává živou bezprostřednost mladých lidí, vnitřně ji vychovává s členitým provozováním katecheze, slavením eucharistie a zpovědí, rozšířenými modlitbami, křížovými cestami, setkáním s papežem (a vlastními biskupy), velkými vigiliemi a závěrečnou eucharistií⁵.

* Několik italských biskupů mi řeklo, že stěžejním prvkem SDM je **ranní katecheze** ve středu, čtvrtek a pátek. Ona jaksi „ochraňuje“ SDM od rizika halasné a jen vnější rétoriky a vytváří velmi dlouhý časový prostor (od 10 do 13 hodin) na hlásání, přemýšlení a dialog. Vlastním rysem těchto katechezí je to, že je vedou přímo biskupové, vybraní mezi těmi nejschopnějšími mluvit k mladým lidem. Soustřeďují se na otázku shromáždění („*V Kristu zapuštěte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry*“; Kol 2,7) a rozvíjejí konkrétně velká témata křesťanské víry, která jsou čím dále více tématy ze základní teologie, tj. o vztahu mezi vírou a rozumem, mezi Božím Slovem a životem, spolu s živou památkou na Pána Ježíše v kontextu dnešního světa. Z toho vychází hledání křesťanské pravdy, pravé a čerpané z pramenů Božího Slova, rovněž i existenčně důležité pro mladé posluchače, kteří celkově uvítali tento návrh⁶.

Chtěl bych podtrhnout potenciálně úspěšný nápad: seskupit pro každou katechezi skupiny z různých diecézí, abychom se vyhnuli místní uzavřenosti. Ale nevím, zda to byl opravdu vlivný faktor. Každopádně z katechezí jsem měl výborný dojem a tak mi to potvrdili i jiní.

* Během katechezí byla možnost **zpovědi**, jak se to ve větším měřítku a obdivuhodněji

konalo ve 200 stanech určených pro zpověď a umístěných na *Parque del Retiro*, kde sám Benedikt XVI. konal tuto službu.

Rád bych podtrhl tři věci vycházející ze zkušenosti (nejen madridské). Mladí lidé objektivně potřebují přijímat tuto svátost, aby znovu našli Boží milost a aby v ní rostli a bojovali proti hříchu; jsou ochotni podstoupit tuto zkušenost; je třeba vynalézat postupy čerpající ze zkušenosti z Madridu, ale také z Říma 2000, abychom koncipovali nikoli jen tradiční a obvyklé způsoby.

* Po každé katechezi následovala **eucharistie** s živou, pozornou, zbožnou a velmi čilou účastí (kolik zpěvů s příhodným hudebním doprovodem!).

Závěrečná papežská eucharistie v prostoru „*Cuatro Vientos*“ měla v sobě gigantické rozměry činu, s nevyhnutelnými mezemi zvuku a viditelnosti. V ní se však dojemným způsobem objevoval katolický ráz události, zbožná účast (stačilo vnímat „ticho“ v náležitých chvílích, které sdílel milion mladých lidí), pozornost věnovaná očekávanému slovu papeže, tak výraznému co do obsahu a zároveň tak plnému vděčnosti a náklonnosti.

Také zde jako v případě zpovědi je jasný úkol znovu evangelizovat eucharistií mladým lidem. K tomu neustále vybízí papež Benedikt, protože nejde jen o obřad nebo o jednu z mnoha modliteb, ale o jistotu přítomnosti Pána a působení jeho Ducha, která je základem samotné církve a zajišťuje její povolání ve světě. Samotní mladí lidé – dobře k tomu vychovaní – jsou schopni vymyslet znamení své účasti v mezích *fides ecclesiae* a liturgické linie.

Toto tvrzení se může zdát jako slovní hříčka, ale považují je za pravdivé: snad děláme mše pro mladé lidi, ale ještě jsme nedospěli k tomu, dělat mše s mladými.

Specificky modlitební a stálý rámeček patří nabídce SDM a je jasně zdůrazněn papežem Benediktem, aby byla překonána přemíra hlučných projevů, vyjadřovaných ať už tleskáním, nebo provoláváním „Ať žije papež!“. Centrální činností, která se poprvé objevila při SDM v Kolíně nad Rýnem (2005), je eucharistická adorace uprostřed vigilií. Ale modlitební a uctívající praxe se zachovala v různých částech města. Ještě si pamatuji v *Parque del Retiro* stany pro zpověď a kapli se stálou adorací, křížovou cestu, modlitbu různých skupin podle rozličných církví, ale také – velmi působivou – modlitbu chval a nešpor venku, v kolečku v městských záhonech. Velkou návštěvnost měla prezentace povolání různých náboženských institucí a hnutí. Z tohoto hlediska je třeba brát zřetel na setkání mladých lidí z různorodých asociací a hnutí. Měl jsem možnost se zúčastnit velmi živé schůze salesiánského hnutí mládeže v salesiánském domě v městské části Atocha.

* Zmínili jsme **velké vigilie** v sobotu večer v prostoru „*Cuatro Vientos*“. Ty – spolu s eucharistií následujícího dne – představují nějakým způsobem svátost očekávání a dokončení každých SDM. Je to vždy nejpůsobivější moment a zároveň také moment citlivý k provedení. Do obrovského předurčeného prostoru se vlévá poprvé celý dav mladých lidí přítomných na SDM, a to na časový úsek dlouhý jednu noc a jeden den, po předchozí namáhavé cestě, v podnebí v našem případě velice horkém, k němuž se při vigiliích přidala náhlá bouře, která udeřila bez rozdílu na papeže, biskupy, autority a ovšem i na ohromné shromáždění mládeže, a tím dodala nádech křehkého lidství onomu vítězoslavnému rázu typickému pro takové události, obrovským jevištěm počínaje. Tehdy bylo možno téměř fyzicky pocítit hluboký soulad mezi papežem se svým po-

selstvím a postojem mladých lidí, přijímajících a vědomých. Nikdy nezapomenu, jaká byla reakce mladých lidí v tom okamžiku nepohodlí vyvolaného bouřkou, s papežem jakžtakž chráněným deštníkem a s rozčuchanými vlasy, překvapeným a zároveň klidným a mírným. Z toho nekonečného davu vyšel dlouhý aplaus k podpoře a povzbuzení, který papeže rozesmál a jistě prohloubil vztah náklonnosti, který se postupně vytvářel.

Jak jsem již řekl, efekt překvapení se opět objevil v momentu adorace Krista v cenné toledské monstranci, když lidé při klečení na mokré zemi vytrvali pět minut v naprostém modlitebním tichu. Jako by to ani nebyla pravda, že tito mladí lidé jsou titíž „chuligáni“ z madridských ulic. A přece byli titíž. Toto a mnoho dalšího jsou jistá znamení, která by se neměla opomíjet, protože dávají zahlédnout, jaký potenciál ochoty, a to i náboženské, mají v sobě tito mladí lidé.

* *Osoba papeže* nepochybně představuje konstituční rozměr SDM. Přijetí, kterého se mu dostalo od nejvyšších občanských autorit, a promluvy, které mohl vést k různým lidem a na různých úrovních, mezi nimiž zde podtrhuji promluvu směřovanou k mladým vysokoškolským učitelům, již svědčí o veliké úctě, která je mu na světě prokazována. Ale při SDM ji chtěl nějakým způsobem sdílet se světem mládeže.

Je známo, že Jan Pavel II., zakladatel SDM, do této události přinesl své osobní charisma lásky a zároveň i jistoty tak, že stále dnes vyvolává aplaus, když je jeho jméno vyslovováno. Benedikt XVI. přináší svou stopu, která se vyznačuje – jak jsme již podotkli – důrazně náboženským tónem, střídmejším ve vnějších projevech, ale zároveň klidným a rozjasňujícím, plně vtaženým při setkání s každým člověkem, dětmi a trpícími počínaje (nesmazatelnou stopu zanechala návště-

va, kterou chtěl udělat u postižených v Díle Sv. Josefa během cesty na místo určené pro vigilie).

Jde tedy o papeže, kterého bych definoval jako „papeže osobního přijetí“, který je otevřen sdílet to, čím jsi, ještě dříve, než musíš poslouchat to, co ti chce říci a jeho řeč vždy svědčí o hluboké dobrotivosti.

Jeho teologická hloubka se projevuje bratrstvím milým a ke všem uctivým, schopným podle možností i překročit nevyhnutelná omezení, která byla učiněna k jeho ochraně, aby stiskl ruce a žehnal a líbal děti.

* Tento svět znamená, která jsou již prožitým Božím slovem, doprovází mluvené Boží Slovo. Zde bychom měli odkázat na **početné promluvy** – od dialogu při letu do Madridu až po rozloučení na cestě do Říma⁷. Vyjadřují totiž vizi o pastorační mládeže, nad níž se můžeme zamyslet.

Chtěl bych velice stručně shrnout nejdůležitější body jeho vystoupení. Jedná se o tytéž body, které má papež Benedikt na srdci a které jsem jinde označil za promluvy o základní teologii v kristocentrickém pojetí, v němž jsou dány do souvislosti určité pravdy víry a lidské potřeby vzhledem ke spáse člověka v Ježíši Kristu, nahlíženém vždy jako nositeli radosti. V Madridu měly ústřední postavení základy víry a výzvy k její interiorizaci jako ryzímu lidskému zdroji. Zde je krátký výčet bodů, které mě nejvíce zaujaly.

Styl a „obsah“ papežovy nabídky

– Poněvadž víme, že styl je nositelem poselství, uvedme jako první hlubokou laskavost, kterou viditelně vzbuzují slova – ač tak střídma – papeže Benedikta k mladým lidem⁸. Tato laskavost se dotýká konkrétních aspektů života. Zaujalo jeho vážné volání, aby byla mládeži zajištěna „důstojná práce“ a jakákoliv další péče⁹. Skoro jako kdyby-

chom opět slyšeli slova Dona Boska: „Stačí, že jste mladí, abych vás velice miloval“ – tato slova převedl do činu tím, že pečoval o jejich formaci, aby se stali „dobrymi křesťany a čestnými občany“.

– Při SDM papež nepřednesl promluvu teologicky uzavřenou do sebe sama, spíše vyjádřil zamyšlení, které jistě můžeme označit za teologické, ale i výslovně existenciální, tj. vedené ke zdůraznění prvotního a svého druhu jedinečného lidského aspektu (hodnot), který přináší víra v Ježíše, a spolu s tím také zamyšlení povzbuzující, vedené k tomu, aby jasně poukázalo na styl života mladého věřícího člověka v současném kontextu. Lze hovořit o celkovém pedagogickém záměru z papežovy strany.

– Ježíš je uprostřed, především v tajemství eucharistie a je uznán jako nezbytné vedení v životě.

– Je třeba stále hledat plnou pravdu¹⁰ o osudu člověka a stvoření; přitom musíme klást důraz na dva póly – lidský a boží, tak harmonicky spojené ve vzájemném vztahu ve slovu zjevení¹¹. Proto „Kristus člověku nic nebere, ale umožňuje mu plně být tím, kým je“. Z toho vychází stálý leitmotiv radosti jako chuti života, která je zajištěna následováním Ježíše. Ježíše dobře identifikovaného, aby mohl být život dobře prožit¹².

– To vede ke konfrontaci, abychom překonali panující relativismus v oblasti pravdy a morálky. Jsme si vědomi svízelné a nelidské úzkosti, k níž vede výhradní oslavování technického vývoje a konzumní i egoistické pojetí existence¹³.

– Z toho vychází opakovaná papežovy výzvy: přijmout odpovědnost být křesťany jakožto mládež – na jedné straně se nenechávat lákat a ovlivňovat tendencemi spojenými s dobou známou jako bezvěrná a protinábo-

ženská¹⁴; na druhé straně otevřeně poskytovat ve světě vrstevníků vlastní svědectví křesťanů z rozhodnutí a konečně se připravovat stát se občany spravedlivější společnosti v míru¹⁵.

– Následuje opakovaná výzva „nemít strach ze světa, ani z budoucnosti“¹⁶ a vidět budoucnost jako vhodné místo pro projekt životního povolání¹⁷.

Než uzavřeme tento přehled věnovaný papeži, mezi váženými osobami při této křesťanské cestě mládeže je třeba připomínat biskupy. I oni spojili slovo (při katechezi) a znamení. Obzvláště užitečný a vítaný byl kontakt, který navázali s mládeží z jejich diecézí. Je známo, jak velká je rozlučka mezi (mladými) lidmi a vlastním biskupem. Tyto činy představují mosty postavené za účelem, aby skrze tyto mladé lidi, s nimiž se biskupové setkali při SDM, umožnily další setkání s „neznámou“ mládeží ve vlastním společenství. S biskupovou pozitivní pastorační činností souvisí i služba kněží, kterých bylo téměř 15 tisíc z celého světa. Tím, že sdílejí se svou mládeží konkrétní těžkosti spojené s SDM, mohou si vytvořit poklad vzájemné důvěry mezi sebou a mladými lidmi.

Odpověď

Abychom poznali odpověď, je třeba soustředit svou pozornost na hlavní aktéry – na samotné mladé lidi. Z věcí, které zde byly dosud uvedeny, jsme pocítili, že jejich odpověď byla kladná. Avšak musíme blíže určit, jaký konkrétní význam má ona „kladná odpověď“. Domnívám se, že se právě zde nachází pravé srdce SDM; tomu napomáhá i mimořádný počet účastníků a zemí, odkud pocházeli (190 – toto číslo je větší než u předchozích SDM). Musíme uvést, že je škoda, že se dnes už neprovádí seriózní sociologický a kulturní výzkum, jako tomu bylo dříve, nebo jsem to alespoň nezaregist-

roval. Na druhé straně bylo vyjádřeno mnoho úsudků i ze strany laiků. Téměř všechny obsahovaly obdiv k chování mladých generací, ale nakonec to bylo posuzováno jen jako přechodný jev.

* Začněme střídým a dobře uváženým úsudkem Benedikta XVI. při audienci ze středy 24. srpna: „Mám na mysli obrovské nadšení, se kterým mě první den mladí lidé přijali na Náměstí de Cibeles. Vzpomínám si na jejich slova plná očekávání, na jejich silnou touhu směřovat k nejhlubší pravdě a zakotvit v ní – v té pravdě, kterou nám Bůh nechal poznat v Kristu ... Setkání v Madridu bylo úžasným projevem víry pro Španělsko a především pro svět. Pro velký počet mladých lidí, kteří přišli z každého koutku světa, to byla mimořádná příležitost, aby se zamysleli, diskutovali, vyměňovali si kladné zkušenosti a hlavně aby se společně modlili i obnovili úsilí zakotvit svou víru v Kristu, věrném Příteli. Jsem si jist, že se vrátili a vracejí se domů s pevným úmyslem stát se kvásem v zástupu a přinášet naději pocházející z víry“.

Papež vyzdvihuje některé „mladé“ projevy, které ho zaujaly: nadšené přijetí jeho osoby jakožto papeže; účast z celého světa; bohatou náboženskou zkušenost prožitou v rámci modlitby a označenou jako „úžasný projev víry“; jejich rozhodnutí pro Krista a jistotu v budoucí podávání křesťanského svědectví ve světě, kde mladí lidé žijí.

* Jde o postřehy, které byly rozvinuty v papežských promluvách, o nichž byla již zmínka. Je třeba obohatit je intenzivní zkušeností z těch dnů.

Zatím jako první podtrhujeme, že srdcem SDM – dnes stejně jako dříve – jsou tito **mladí lidé jako takoví**. Přišli ve velkém počtu, zaplavili ulice a metro veselým chováním a s respektem pro lidi a věci, vše před

očima místních obyvatel, kteří – kromě několik výtržností ze strany extrémistů (avšak se zdá, že ti nejhorlivější byli spíše dospělí než mladí) – přijali tyto nové hosty s rostoucí náklonností.

* Avšak pod tímto příkladným chováním (vypadá to, že nebylo podáno žádné trestní oznámení) je otázkou, zda mladí lidé pochopili a přijali poselství „postavit základy a zapustit kořeny v Kristu, držet se pevně víry“ – té víry, kterou papež vyjádřil živým a naléhavým způsobem, jak jsme pozorovali v jeho promluvách.

Rozlišoval bych **tři úrovně účasti**, které vedou k pozitivnímu hodnocení:

1) Postoj pravého, stálého a obecného naslouchání v tichu (jak bylo ohromující již zmíněné ticho během eucharistické adorace na vigílii v sobotu v noci, zvláště v oněch podmínkách) a to jednak při katechezi biskupů, jednak ve vztahu k papežovým slovům a rovněž i při jiných podobách modlitby. Ze strany mladých lidí to byl takový souhlas, který lze označit jako niterný, ovšem podle měřítka mládeže. O jejich shodě svědčil také hlučný potlesk a rytmická hesla: „My jsme papežova mládež“. V kontextu již zmíněné vážnosti se toto schvalování zdálo spontánní a upřímné, na intelektuální úrovni (jako u dobře pochopené pravdy), ale zároveň i s velkým citovým zabarvením (tento starý kněz nás přijímá jako otec-matka všech).

2) Další úroveň představují svědectví vydaná mladými lidmi, kteří byli dotázáni novináři. V nich se projevila úplná pravda chtěné či alespoň vytoužené volby víry – volby milovaného i následovaného Ježíše. Tato volba se nevyhnutelně pojí s pochybnostmi, obavami a otázkami¹⁸. Já sám jsem toto zažil během zpovědi, když jsem se každého ptal, zda již udělal volbu víry, tj. rozhodnutí být v přátelství s Ježíšem a být jeho učední-

kem. Odpověď byla ano, nebo alespoň že se prý dotýčný snažil.

3) Třetí úroveň pravdy se projevuje ve službě četných mladých dobrovolníků, u kterých je jejich pocit štěstí spojen s tím, aby se ostatní měli dobře, a to je to, na čem záleží. Sice jich je málo, ale tito dobrovolníci – podobně jako je tomu u nadace „Casa Italia“ – mají rysy vůdců.

Čteme-li v těchto dnech svědectví samotných mladých lidí, která byla uveřejněna v novinách a časopisech, lze říct, že všichni si odnesli domů zkušenost velice pozitivní, utěšující, ale i vyvádějící z rovnováhy běžná kliše, zkušenost vždy podněcující myšlení a schopnou vyburcovat k činnosti. Madrid jistě povzbudil generaci hledajících (mysl, Boha, Krista), kteří touží najít to, co hledají. Jako zrno, které sice klíčí, ale ještě není pevnou rostlinou. Řekl to samotný papež při letu do Madridu jako odpověď na požadavek okamžité a konečné změny. Nyní přichází druhá fáze této otevřené, ba dokonce velmi otevřené události, již jsou SDM.

Nemohu popírat, že pro mnoho mladých lidí SDM mohly být pouze pokropením studenou vodou – v takovém horku. Zde je třeba pokorně se svěřit Duchu svatému a pokračovat v jeho práci.

- **V soubornu** ze SDM v Madridu:

– Získal jsem obraz *mladé generace ochotné být křesťanskou* a být učedníci Ježíše Krista v pravosti evangelijní zprávy. Tito mladí lidé nejsou zaujatí ani nepřátelští vůči křesťanské realitě, přestože mnozí z nich zjevně nemají pravou znalost o Ježíši a křesťanství, nejsou vždy nadšení ani nesouhlasí plně s církví jakožto institucí, do které přesto patří. Ve světě se tedy alespoň v 190 zemích nacházejí křesťané, kteří jsou mladí a chtějí být mladými křesťany. Náboženská sféra je pocitována

jako pozitivní pro život člověka, ba jako jedna její životní složka.

– Získal jsem obraz *mladého křesťanství*, které chce žít kreativně a s vlastním světem znamením, jak se to mimo jiné děje v jiných oblastech života. Jsou to mladí lidé, kteří přijímají a hlásají evangelium novými jazyky.

– Získal jsem obraz mladých věřících na cestě, kde se splétají *nadšení a křehkost* (mysli a stylu života). Zkušenost víry v osobním životě je ještě křehká, a tedy ještě dříve – jak jsem předtím podotkl – je křehká i znalost toho, co je víra/přátelství s Ježíšem Kristem. Na cestě na *Cuatro Vientos* se zdálo, jako bychom viděli putování hledajících, o nichž mluví čtvrté evangelium ve chvíli, kdy se Ondřej a Jan zeptali Ježíše: „Rabbi, kde bydlíš“ a Ježíš odpověděl: „Pojďte a uvidíte“ (Jan 1,38-39). Zdá se mi, že právě tento kus cesty od otázky k příbytku představuje situaci tohoto světa SDM, aniž bych popřel, že nemalý počet mladých lidí již vešlo do Ježíšova domu.

Uznávám s radostí, že jsem našel v Madridu i opravdové věřící, ještě větší než jsem já!

* Tito mladí lidé, které jsem pozoroval z různých úhlů během madridského týdnu, mi zdůvodnili reálnou naději, že tato mládež *může být křesťanská* v katolické církvi, nestaví se a priori proti, naopak chce jí být. Přijme-li víru a z ní vycházející světlo i odvahu, *může se stát schopnou číst evangelium a uvést jej do života*, do každodenních zkušeností, do událostí týkajících se sociálního kontextu, samotné politiky, ekonomie a lidského života s jeho skutečnými problémy.

Po pravdě tento rozměr (i když nebyl v Madridu až tak otevřeně vyjádřen), o němž několikrát pojednává papež, autor encykliky *Caritas in veritate*, má velkou hodnotu pro

mladé lidi, kteří jsou však ještě moc uzavřeni (mám na mysli nás Italy) ve svém individualistickém blahobytu, než aby vyvinuli autentickou víru tím, že se otevřou k angažování se pro spravedlnost a mír¹⁹.

Tito mladí lidé následující Ježíše z evangelia budí důvěru ve vybudování jiného světa, a tudíž otevírají průchod pro naději. Tato naděje však potřebuje ve velké míře pomoc od světa dospělých lidí.

Zde je vhodné uvést stručné zamyšlení nad tím, jaké důsledky mohou mít tyto SDM v životě společenství i našich komunit a v rámci objeveného projektu pastorační mládeže.

Jaké podněty pro pastorační mládeže?

Kardinál Ruini, dle mého soudu, dobře vystihl význam a zároveň i hodnotu a meze SDM. Když uvažoval o SDM v Římě v roce 2000 – pravděpodobně byl ten „nejpovedenější“ z hlediska počtu a provedení – řekl: „Velká událost jako SDM sice nepředstavuje pastorační mládeže, ale pastorační mládeže se nemůže uskutečnit bez velkých událostí“. Samotná účast mladých lidí totiž nutí vymyslet jakoukoliv pastorační o nich, počínající od nich a spolu s nimi. To otevírá řadu úvah o fázi následující po Madridu s vědomím, že by byla velká škoda zanedbat to, co Duch Svatý vyvolal.

Toto vše vede nejprve k *objasnění*. Nechme se ovlivnit jako nějakým zázrakem tím, co jsme viděli. Ještě více očistíme patřičnou interpretací onu atmosféru mytického rázu, která vzniká při takových událostech. Veselé slabikované provolávání „Be-ne-detto, Be-ne-detto“ nebo „My jsme papežova mládež“ svědčí o silném vztahu, ale zůstává křikem, u něhož lze vnímat, že byl podněcován.

Pomáhá nám úsudek samotného Bene-

dikta XVI., při promluvě k římské kurii dne 22. prosince 2008 po zkušenosti v Sydney, řekl: „Přední analytici mají tendenci považovat tyto dny za variantu moderní kultury mládeže, za jakýsi rockový festival rozšířený církevním směrem s papežem v roli hvězdy. S vírou nebo bez ní by tyto festivaly byly v podstatě totéž a tak se domnívají, že je možné odstranit otázku o Bohu. Existují také katolická mínění, která jdou stejným směrem tím, že hodnotí vše jako velkou podívanou – sice hezkou, ale málo významnou pro otázku víry o přítomnosti evangelia v současnosti. Byly by to chvíle slavnostní extáze, které by však nakonec nechaly vše jako předtím a neovlivnily by život hlouběji“.

Jsou to patřičná a konkrétní slova, která otevírají naše oči a podněcují nás, abychom dobře poznali dynamiku, která funguje při takových událostech, jako jsou tyto. Ale výsledek nevede k negativnímu pojetí zmíněných „předních analytiků“, jak jsme o tom dosud mluvili²⁰. Spíše vyvstává jiná otázka: jak zabránit, aby se tato událost nestala pouze vzpomínkou sice příjemnou, ale již vzdálenou, snem trvajícím sedm dní?

Zde je několik nápadů, které považuji v tomto směru za užitečné.

Pro pastorační mládeže v souladu s SDM

* První nápad přebírám ze samotných slov papeže, když byl v letadle dotázán na možné plody vycházející z SDM. Papež se přímo odkázal na **evangelijní podobnost zrna**, aby potvrdil, že „Boží setba je vždy tichá, neprojevuje se ihned ve statistikách ... jsme si jisti, že Boží semeno skutečně roste (...) a že bude pro mnohé začátkem jejich přátelství s Bohem i lidmi“²¹. Papežovo odůvodnění je tedy radikálně teologické. Když je Ježíš hlásán, Duch Svatý jedná v měřítku, které nemůžeme předpovídat, ale je jistě účinné.

Koneckonců při SDM je jako první vyzýváán Bůh.

* To nevyklučuje naši **odpovědnost jakožto vychovatelů**, kteří jsou zváni uvědomit si, že máme co do činění s „novorozеныmi dětmi“, podle Petrova vyjádření (1 Petr 2,1), u nichž se upřímnost jejich souhlasu vůči Bohu rovná křehkosti být tomuto souhlasu věrni.

Vznikají některé pastorační složky, které madridské SDM důrazně podtrhly a které pouze vyjmenuji:

– Je třeba hlásat Ježíše Krista, jako kdyby to bylo poprvé, vrozeným způsobem, od pramenů, v jeho ryze církevní povaze ve věci víry i zkušenosti (meditativní, svátostné, jáhenské).

– Křesťanská nabídka pro mladé lidi vyžaduje, abychom překonali navyklé formální předávání. Je třeba dát tomu nový existenční význam a přejít ke kreativní účasti²².

– „*Ve velkém počtu, společně, slavnostně*“ je trojice vyjadřující jistým způsobem „tajemství“ úspěchu SDM. Měli bychom ji úměrně, ale viditelně převzít i do jiných oblastí. To znamená nabízet zkušenosti nadfarnostního, diecézního a mezidiecézního setkání, které se pravidelně opakuje (ročně) a patří do programu dialogu, slavnosti a oslavy. To chtěl vyzkoušet, jak mi sám řekl, biskup jedné velké diecéze severní Itálie. Je to pozitivní zkušenost, která je podporována v hnutích, snad tomu tak může být i v diecézích.

– Nezbytný a rozhodující je styl doprovázení, což znamená navázat a tedy zasloužit si silný vztah s mladými lidmi, ba s každým mladým člověkem. Tento vztah vychovatelů, svědků a přátel („drazí přátelé“ je stálou papežovou vsuvkou) má být stabilní a trvajícím o to více v lákavém prostředí života – jak ještě připomíná papež – kde je třeba mít odva-

hu jít proti střednímu proudu.

* V této obnovené pastoraci mládeže si samostatnou zmínku zaslouží **misijní úsilí** svěřené mladým lidem ve vztahu k jejich vrstevníkům. O Ježíši lze mluvit k mladým lidem pouze tehdy, když ho předkládáme jako Ježíše pro druhé, jako dobro ke sdílení. Proto mladí lidé mají být jako „kristofori – nositelé Krista“ přenášející ho v životě. A nezapomeňme: „s radostí“, jak podtrhuje papež Benedikt.

P. Lombardi poznamenává: „Smyslem SDM je právě misijně posílat mladé lidi, kteří se toho zúčastnili. A jsou to velmi rozličné mise, které bude muset každý najít v dialogu s Kristem ve svém životě“. Od církve pro mladé lidi, k církvi s mladými lidmi, kterou i oni budují.

* Animátor mládeže – a tudíž i náboženská nabídka pro mladé lidi – nemohou zůstat lhostejnými před fenoménem, který se rýsuje na světové úrovni: **protest mládeže** od Španělska s „*Indignados*“ po Chile, přes Londýn, Paříž, Řím, Tel Aviv ... Mohou to být předzvěsti silné, rozrušené reakce s cílem reformy, která by mladým lidem globálně zajistila budoucnost a bez níž riskujeme ochrnutí důvěry i zhašení naděje. Nezapomínejme, že máme co do činění nikoli s dětmi, ale s mladými lidmi, kteří brzo budou mladými dospělými čelícími důležitým rozhodnutím.

Naléhavý je v první řadě ekonomický problém, avšak hlouběji číhá nechuť mládeže ke společnosti, která ztrácí duši a zploštila se na „produkuji a konzumuji“.

Právě my křesťané, pro které je zítřek rozhodujícím momentem našeho spasení ve vnitřním spojení s milostí přítomnosti, se snažme, aby pastorace mládeže nebyla jako dítě držící se maminky sukne, ale aby se

otevřela vůči vlně neklidu a nabídla poznání o lidských otázkách tím, že ukáže Ježíše, který není uzavřen v sakristiích a duchovních srazech, ale který, jak měl ve zvyku, „obcházel všechna města i vesnice, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu“ (Mt 9, 35). Silné volání po interiorizaci pocházející z SDM vede ke správnému paradoxu, který je vlastní křesťanské vizi: abychom byli otevřeni vůči světu a jeho potřebám z důvodu evangelijního úsilí, jako Ježíš z evangelia, modlíci se a jednající (srov. Lk 6,12-19).

Závěr

* „Nové víno do nových měchů“, řekl Ježíš (srov. Mk 2,22). Nemohou snad být označeni za „nové měchy“ tito mladí lidé z SDM a spolu s nimi i ti mnozí mladí, kteří právě čekají na „nové víno“? Nemělo by toto být úkolem pastorační mládeže?

* V názvu tohoto článku jsem postavil do protikladu prchající sen, ač velice příjemný, a prorocství, jež ze své přirozenosti je sice ještě nerealizovanou událostí, ale přináší klíčící naději. Z jakého důvodu? Zdá se mi, že nelze popřít, že SDM jsou i okouzujícími a prchavým snem, avšak z faktů jsem přesvědčen o pravdivosti, že SDM jsou zárodkem podložené naděje, kterou je třeba rozvinout, abychom tvořili svět příznivý pro život všech lidí.

* „Tak praví Hospodin: ‘Hle, činím něco docela nového a už to raší. Nevíte o tom?’“ (Iz 43,19).

¹ Pět tisíc novinářů sledovalo událost reportážemi svědčícími o postupně rostoucím úžasu, ale také o povrchní zvědavosti a zaujaté kritiky v jistém laickém tisku; social network zaregistrovaly půl miliardy kontaktů; facebook se svými 22 kanály měl příspěvky od 300 000 uživatelů.

² Musím říci, že organizace nebyla kvalitní jednak ve fázi prvního přivítání, jednak v umístění na Cuatro Vientos a při realizaci vigilií v sobotu večer, a to částeč-

ně kvůli nepředvídané, ale snad předvídatelné bouři. Toto setkání bylo označeno za nejnamáhavější SDM mezi těmi, které se doposud slavily (srov. Settimana č. 31, str. 11).

³ Pro opodstatněnější úsudek by bylo třeba počítat s velmi mnoha detaily, především bychom se museli soustředit na rozsáhlou a živou síť vztahů: mezi mladými lidmi, mezi papežem a mladými, mezi mladými a obyvatelstvem...

⁴ Podle výzkumu Španěla N. Michavily věkový průměr byl 22 let, polovina chlapců a polovina dívek; většina pocházela z početných rodin.

⁵ Je nutné připomínat, že jedním z důvodů úspěchu SDM je jeho příprava. U příležitosti tohoto SDM v Madridu se o to postarali v italských diecézích více než při předchozích SDM; poutníci se setkávali s biskupem a často k tomu bylo přidáno také partnerství a předcházející návštěvy italských diecézí s těmi španělskými.

⁶ Připomínáme, že protože bylo třeba zapojit přibližně 100 000 mladých Italů, pro katechezi sloužily kostely, tělocvičny, školy, oblast výstaviště... Prostory byly téměř pokaždé malé vzhledem k počtu lidí a bylo značné horko, jak je v Madridu v létě běžné. Pokaždé vedli tři katecheze jiní biskupové, aby se tím usnadnil poslech.

⁷ Tedy pozdrav na madridském letišti, promluva při papežově prvním setkání s mládeží na Plaza de Cibeles, pak na konci křížové cesty, během vigilií, při závěrečné eucharistii, během rozloučení v Madridu a při jeho následujících projevech v Castel Gandolfu. Ale jak bylo správně poznamenáno, patří do vize SDM jakékoliv další papežovo setkání a jeho promluvy: konkrétně k mladým univerzitním učitelům, mladým řeholnicím, bohoslovcům a postiženým lidem.

⁸ Tak se ve chvíli přivalového deště papež vyjádřil duchovnímu představenému, který ho nabádal, aby odešel. Díky stále zapnutému mikrofonu bylo možné slyšet: „Oni zůstávají, tak zůstanu i já“. Následující den před závěrečnou eucharistií začal těmito slovy „mimo program“: „Mnoho jsem na vás myslel v těch hodinách, co jsme se neviděli. Doufám, že se vám – navzdory nevlídnému počasí – podařilo aspoň trochu si zdřímnout. Určitě jste nejednou během tohoto rána zvedali oči k nebi a nejen oči, srdce také – a to vás povzbuzovalo k modlitbě. Bůh dokáže všechno obrátit v dobré. V této důvěře, s vědomím, že Pán nás nikdy neopouští, začněme naši eucharistickou slavnost, s entuziasmem a upevněním ve víře ... Když hledím na vás, kteří jste přišli v tak obrovském počtu ze všech částí světa, plní se moje srdce radostí, pomyslí-li na zvláštní sympatie, s nimiž na vás hledí Ježíš. Ano, Pán vás má rád a nazývá vás svými přáteli (srov. Jan 15,15)“ (překlad převzat z <http://www.>

radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15041 - pozn. překl.).

⁹ S osobní účastí se papež obracel k mnoha mladým lidem, kteří „hledí s obavami do budoucnosti, protože hledají důstojnou práci nebo o ni přišli, anebo jejich práce není jistá a stálá. Jiní potřebují být varováni, aby nepadli do osidel drog, anebo mají zapotřebí účinné pomoci, pokud do nich bohužel upadli“ (promluva na uvítanou, překlad převzat z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15028> – pozn. překl.).

¹⁰ Nechyběly velmi konkrétní a praktické vybídky: „Pro růst vašeho přátelství s Kristem je zásadní, abyste se radostně začleňovali do farností, společenství a hnutí, a stejně tak se účastnili každou neděli eucharistie, často přistupovali ke svátosti smíření a pěstovali modlitbu a rozjímání Božího Slova“ (Závěrečná mše sv., překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15041> – pozn. překl.).

¹¹ Ano, přátelé, Bůh nás miluje. To je velká pravda našeho života, která dává smysl všemu ostatnímu. Nejsme plodem náhody nebo iracionality. Na počátku naší existence je plán Boží lásky. Zůstat v jeho lásce tudíž znamená žít zakořeněni ve víře, protože víra není pouhé přijetí abstraktních pravd, nýbrž důvěrný vztah s Kristem, který naše srdce otevírá tomuto tajemství lásky; žít jako osoby, které rozpoznávají, že jsou milovány Bohem“ (Vigilie, překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15040> – pozn. překl.).

¹² „Draží mladí, dovolte mi, abych vás jakožto Petrův nástupce, vyzval k posílení této víry, kterou nám předali apoštolové. Postavte Krista, Božího Syna, do středu svého života ... Víra nepodává jen nějaké informace o Kristově totožnosti, nýbrž umožňuje osobní vztah s ním, přilnutí celou osobou – inteligencí, vůlí a city – k obsahu toho, co Bůh zjevuje o sobě samém ... Odpovězte mu velkodušně a směle, jak to přísluší vašemu mladému srdci (Závěrečná mše sv., překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15041> – pozn. překl.).

¹³ „Zvláště dnes, kdy převládající relativistická kultura odmítá hledat pravdu, pohrdá hledáním pravdy, což je nejvznešenější touha lidského ducha, musíme odvážně a pokorně nabízet univerzální hodnotu Krista jako spasitele všech lidí a zdroje naděje pro náš život ... Pokud zůstanete v Kristově lásce, zakořeněni ve víře, naleznete i uprostřed protivenství a utrpení zdroj radosti a veselí. Víra neodporuje vašim nejvznešenějším ideálům. Naopak, pozvedá je a zdokonaluje. Draží mladí, nepřizpůsobujte se něčemu menšímu než Pravdě a Lásce, nepřizpůsobujte se někomu, kdo je méně než Kristus“ (Vigilie, překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15040> – pozn. překl.).

¹⁴ Zde několik silných vět při závěrečných pozdra-

vech: „Nenechte se podmanit sekularizovanou společností. Nemějte strach být katolíky. Víra není nějaká teorie. Uprostřed společnosti, v níž dominuje relativistická kultura, která odmítá hledat a mít pravdu, cítíte, že jdete proti proudu. Tato zvláštní historická chvíle je plná obrovských výzev a příležitostí“ (Angelus, překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15044> – pozn. překl.).

¹⁵ Také v tomto případě papežova slova při závěrečné eucharistické homilii zní jasně, jsou povzbuzující a utěšující: „Z tohoto přátelství s Ježíšem se také rodí podnět, který vede k vydávání svědectví o víře v nejrůznějších prostředích, včetně těch, kde se vyskytuje odmítání a lhostejnost. Není možné setkat se s Kristem a nedat jej poznat druhým. Nenechávejte si Krista pro sebe! Předávejte druhým radost svojí víry. Svět potřebuje svědectví vaší víry, určitě potřebuje Boha. Myslím, že vy mladí, kteří zde zastupujete pět kontinentů, jste podivuhodným důkazem plodnosti Kristova příkazu církvi: ‘Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu’ (Mk 16,15). Také vám náleží mimořádný úkol být učedníky a misionáři Krista v různých zemích a státech, kde žije množství mladých, kteří touží po velkých věcech, a když objeví ve svých srdcích možnost autentičtějších hodnot, nenechají se svést falešnými sliby takového životního stylu, který postrádá Boha (Závěrečná mše sv., překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15041> – pozn. překl.).

¹⁶ „Draží přátelé, nenechte se ochromit jakoukoli nevráživostí! Nemějte strach ze světa, z budoucnosti, ani ze svojí slabosti. Pán vám dal život v tomto dějinném údobí, aby díky vaší víře dále znělo jeho Jméno po celé zemi“ (Vigilie, překlad převzatý z <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15040> – pozn. překl.).

¹⁷ „Při této modlitební vigilií vás vybízím: žádejte Boha, aby vám pomohl znovu objevit vaše povolání ve společnosti a v církvi a zůstat v něm s radostí a s veselou myslí. Stojí za to přijmout do svého nitra Kristovo povolání a vydat se odvážně a velkodušně po cestě, kterou nám nabízí“ (tamtéž).

¹⁸ Ne nadarmo si papež přál založit velké vigilie na přímých otázkách mladých lidí, týkajících se v posledním případě toho, zda je možné a co obnáší být křesťany ve vzdáleném a také nepřátelském světě. Uvádím jednu z nich, asi tu nejproblematictější: „Připadám si jako nejméně křesťanka ze všech těch, kteří promluvili. Jmenuji se Kathleen a pocházím z Berlína. Ještě jsem nebyla pokřtěna a jsem málo praktikující. Přitahuje mě Ježíšova postava, ale nevím, jestli se opravdu toužím stát křesťankou, protože ačkoliv vy jste řekl, že Kristus dá všechno a nic nebere, je pro mě velice těžké si to představit. Pokud chci být skutečně křesťankou, musím

se vzdát mnoha věcí a nepocítují, že by o mě měl Kristus velký zájem. Chtěla bych vás poprosit, abyste se za mě modlili a abyste mi řekli, co mám dělat, odkud mám začít“.

¹⁹ Nemůžeme zapomenout, že tímto SDM začaly dva velké sociální projekty: jeden ve Španělsku k prospěchu chudých madridských rodin, druhý v Brazílii pro mládež v nepříznivých situacích.

²⁰ Tak se stručně vyjádřil P. Lombardi: „Domnívám se, že všichni mladí lidé, kteří přišli, pochopili význam tohoto hledání základů vlastní víry a vlastního křesťanského svědectví v Ježíši Kristu“.

²¹ Překlad převzat z Budoucnosti církve, 3-4/2011, 20 – pozn. překl.

²² Jak napsal jeden čtenář do časopisu „Settimana“ (č.

30,2), je nutné „překonat převážně doktrinální, pevné, bezprostorové a bezčasové vzory a upřednostnit ty relační (ne relativistické) ... Ze strany mladých generací je sice určitá duchovní strnulost, kterou je třeba lépe rozpoznávat, ale ze strany pastýřů instituční církve je únava, která si zasluhuje hlubší zamyšlení“.

*přeložila Elena Voctová-Massa
převzato z italského salesiánského časopisu
o pastoraci mládež Note di PG*

*Cesare Bissoli je emeritním profesorem
Písma svatého na Salesiánské universitě. Jeho
obor je především Bible a katecheze. Dlouhá
léta se věnoval koordinaci biblického
apoštolátu.*

FORMOVAT MLADÉ LIDI: PRIORITNÍ MISE PRO CÍRKEV

Josef Clemens

Uveřejňujeme překlad příspěvku Mons. Clemense, místopředsedy Papežské rady pro laiky, kterým zahájil třetí den mezinárodního setkání zodpovědných za SDM u biskupských konferencí a mezinárodních hnutí. Konalo se 31. března 2012 v Rocca di Papa u Říma. Jeho myšlenky nejsou jen madridskou reflexí, ale především výhledem do každodenní služby mladým lidem v Roce víry.

1. Mládí jako období velkých otázek

Na úvod do dnešního dne, kdy se budeme věnovat otázce „*Formovat mladé lidi: prioritní mise pro církev*“, bych se chtěl odvolat na poselství Svatého otce Benedikta XVI. mládeži z roku 2009, jehož téma bylo „*Máme naději v živém Bohu*“ (1 Tm 4,10)¹.

V tomto poselství Svatý otec popisuje mládí jako věk *velkého hledání*. Papež říká: „Když je člověk mladý, má ideály, sny a plány. Mládí je čas, kdy zrají důležitá rozhodnutí pro zbytek života. A snad i kvůli tomu je to období, kdy se s vervou vynořují základní otázky: Proč jsem na světě? Jaký je smysl života? Co bude s mým životem? A ještě: Jak dojít štěstí? Proč existují utrpení, nemoc a smrt? Co je po smrti?“².

Jinými slovy: mládí je obdobím *velkých otázek*, které život nevyhnutelně pokládá, a následně je mládí také dobou přijetí *velkých odpovědí*. Lze mluvit o zvláštním „Zeitfenster“, jak se tomu říká německy – o speciálním „oknu do času“, výsadní chvíli k přijetí velkých odpovědí³.

Chtěl bych podotknout, že mladí lidé v církvi, kteří byli pokřtěni, přijali první přijímání a byli biřmováni, mají „právo“ dostát. Budoucnost církve 5/2012

vat poučení ke svým existenčním otázkám, které papež vyjmenoval. A to je „povinnost“, kterou mají splnit nejenom rodiče, příbuzní či kmotři, ale celé společenství věřících. Proto bych chtěl spolu s Christifideles Laici mluvit o právu na výchovu ve víře, které musí být splněno⁴.

Dnešní téma správně hovoří o prioritní misi pro církev. A tato mise se neomezuje jen na církevní „instituci“, na biskupy a kněze, ale je přední povinností pro celou církev⁵. Proto celé společenství věřících a každý z jejich členů mají zodpovědnost – podle svých možností – přispívat k formaci mládeže. Nečičme si iluze: pokud neodpovíme na jejich hluboké otázky, odpovědi přijdou odjinud, od jiných lidí či „institucí“, projeví se explicitní či implicitní vlivy různých „vzorů“, které existují ve společnosti.

2. Vzdělání, společenství věřících a jednota života

Avšak jak máme splnit tento náročný úkol, jak se máme zúčastnit této velké výzvy k formaci našich mladých lidí? Chtěl bych vyzdvihnout tři aspekty, které představují tři cesty pro nás všechny uskutečnitelné.

Prvním aspektem je doktrinální formace,

tj. „druhé“ zvěstování a prohloubení znalosti o víře („fides quae“). K tomuto prvnímu bodu bych se chtěl později vrátit.

Druhý aspekt se týká nás všech jednotlivě. Jde o pozvání určené mladým lidem, aby se aktivně zúčastnili života církve⁶. To však předpokládá, abychom se my sami aktivně zúčastnili jeho života ve společenství. Mám na mysli účast na liturgickém a svátostném životu farnosti, na kulturních a charitativních aktivitách skupin mládeže či hnutí a Nových společenství. Jsem si vědom, že to není jednoduché, ale všichni věřící musí splnit svou část úkolu, všichni musí být „živými znamením“ nabídky, musí být „otevřenými dveřmi“, které zvou stát se součástí živé a mladé církve!

S tímto druhým aspektem souvisí třetí cesta k formaci, tj. osobní svědectví o novotě a kráse setkání s Kristem, skrze autentický křesťanský život a prostřednictvím víry prožité v úplnosti⁷.

V dnešní době tato třetí cesta nabývá zvláštní důležitosti, protože „martyria“ – víra přiznaná i vytrpěná – nedává místo pochybnostem a chybným výkladům. Již staří Římané věděli: „*Verba docent – exempla trahunt*“⁸. Tato síla „*trahere*“, tato energie přitažlivosti skrze osobní příklad má mimořádnou sílu přesvědčování, jíž „ryzá“ slova v dnešním kontextu těžko dosáhnou⁹.

Nemám na mysli „hrdinský“ život, ale „viditelné“ a „hmatatelné“ úsilí převést vlastní víru do života, chtít žít jednotu života jako svědci objevené pravdy a obdrženého dobra. Tento život ve víře je velkým „ano“ vůči daru života, bližnímu a Božímu stvoření. Ale v dnešních podmínkách tento plán často vyžaduje také „ne“ – odmítnutí jednat způsobem neslučitelným s vírou nebo odmítnout takové chování, které mnozí považují za „normální“ či „nevyhnutelné“!

SDM nám dokazují, že mnohokrát jsou to mladí lidé, kteří přesvědčují jiné mladé ve víře¹⁰. Zdá se mi, že tento „náhradní čin“ je pěkným příkladem církevního společenství. Prostá přirozenost a živý příklad vrstevníků přesvědčují více než dlouhé polemické řeči „sektářského“ typu, jaké vedou mladí mormoni nebo adventisté.

3. Doktrinální formace

Přestože jsem podtrhl nezastupitelnou úlohu osobního příkladu, chtěl bych připomenout také důležitost vyučování, doktrinální formace, hluboké znalosti víry¹¹. Obrovská pestrost dnešního trhu přesvědčení a úsudků vyžaduje hlubokou znalost víry, abychom mohli druhým předávat její „ratio“ – „logos“ (srov. 1 Pt 3,15).

Nacházíme se v příznivé situaci, kdy na úrovni univerzální církve máme čtyři cenné nástroje, které čekají, až je my všichni použijeme. Od roku 1992 máme k dispozici *Katechismus katolické církve* a od roku 2005 jeho *Kompendium*. Od téhož roku máme i *Kompendium sociální nauky církve* a od minulého roku (2011) „*Youcat*“ – *Katechismus pro mládež*, dar od Svatého otce pro účastníky SDM v Madridu v roce 2011.

V předmluvě *Youcat* papež Benedikt XVI. říká: „Dnešní mladí lidé nejsou tak povrchní, jak se o nich tvrdí. Chtějí vědět, o co v životě skutečně jde ... Také tato kniha je velmi působivá, protože nám vypráví o našem vlastním osudu a hluboce se dotýká každého z nás.“

Proto vás vybízím: Studujte katechismus! Přeji si to z celého srdce. Katechismus vám nebude vždycky hrát do noty. Nebude vám to nijak usnadňovat. Bude totiž od vás požadovat nový život. Bude vám předkládat poselství evangelia jako drahocennou perlu (srov. Mt 13,46), za kterou člověk musí dát úplně všechno. Proto vás prosím: Studujte

katechismus vášnivě a vytrvale! Obětujte na to čas svého života! Studujte jej v tichu svého pokoje, čtete si v něm ve dvou, s přítelem, vytvářejte studijní kroužky a sítě, sdílejte se po internetu. Využívejte všech způsobů k dialogu o víře!¹²

A papež pokračuje: „Měli byste vědět, čemu věříte. Měli byste znát svou víru stejně důkladně, jako zná IT-odborník operační systém svého počítače. Měli byste své víře tak porozumět, jak rozumí dobrý hudebník opusu, který hraje. Ve své víře byste měli být zakořeněni mnohem hlouběji než generace vašich rodičů, abyste dokázali účinně a rozhodně čelit výzvám a pokušením této doby...“¹³

Drazí bratři a sestry v Kristu,

následujme cestu, kterou ukázal papež Benedikt XVI., jenž je opravdovým mistrem víry. Již jako mladý učitel na Vyšší teologické a filozofické škole ve Freisingu v Bavorsku poznal své charisma a svou povinnost předávání víry mladým generacím. Souběžně se mladý bavorský kněz snažil převádět tuto víru do života a my všichni jsme svědky tohoto jeho trvalého úsilí.

Zdá se mi, že SDM jsou ze strany univerzální církve účinným příspěvkem tomuto úsilí ve formaci mladých generací. Celá událost SDM má silný výchovný rozměr. V těchto šesti dnech se můžeme setkat se třemi uvedenými prvky formace: s výukou při katechezích biskupů a homiliích Svatého otce; se zkušeností živého společenství věřících během denních eucharistických oslav a mše svaté při zahájení, během křížové cesty, vigilií a nedělního závěrečného slavení; s aspektem svědectví, který je snadno rozeznatelný při četných osobních setkáních a v nasazení mnoha dobrovolníků – mladých

a méně mladých – kteří pomáhají účastníkům SDM organizačně a v různých naléhavých situacích¹⁴.

Nechme se „nakazit“ úsilím Svatého otce a mnohých „Christifideles“ – laických a posvěcených – a splňme s obnovenou silou svůj úkol ku prospěchu formace mladých generací v naší společné víře.

¹ Benedikt XVI., Poselství k XXIV. světovému dni mládeže v diecézích.

² Benedikt XVI., Poselství 2009.

³ Srov. Jan Pavel II, Postsynodální apoštolská exhortace Christifideles laici o povolání a misi laiků v církvi a ve světě (=CL), 30. prosince 1988, 58.

⁴ Srov. CL 34.

⁵ Srov. CL 61, 63.

⁶ Srov. CL 60 a následující.

⁷ Srov. CL 34, 59.

⁸ Srov. Lucius Annaeus Seneca, Epistulae ad Lucilium, 6,5: „Longum iter est per praecepta, breve et efficax per exempla“.

⁹ Srov. Pavel VI., Apoštolský list Evangelii Nuntian-di o evangelizaci v současném světě, 8. prosince 1975 (č. 21, „Prvopočáteční důležitost svědectví života“).

¹⁰ Srov. Jan Pavel II., Poselství k IV. světovému dni mládeže v Santiagu de Compostela (Španělsko) 1989, 27. listopadu 1988.

¹¹ Srov. CL 60; Benedikt XVI., Apoštolský list ve tvaru Motu proprio Porta fidei, kterým je vyhlášen Rok víry, 11. října 2011.

¹² Benedikt XVI., Předmluva, v: Youcat. Česky. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2011, 9–10.

¹³ Tamtéž, 10.

¹⁴ Srov. Benedikt XVI., Promluva k římské kurii při vánočních přáních, 22. prosince 2011.

přeložila Elena Voctová-Massa

*Mons. Josef Clemens je místopředsedou
Papežské rady pro laiky.*

ŽIVÁ TRADICE V RUKOU MLADÝCH LIDÍ

Jan Balík

Srpnové 5. celostátní setkání mládeže, synoda o nové evangelizaci a probíhající Rok víry jsou události, které spojuje mimořádně aktuální téma: víra. Otázka víry člověka v lásku Ježíše Krista se totiž z mnoha důvodů stává jednou z nejpálčivějších.

Žijeme ve světě, ve kterém mnozí lidé nechápou, proč věřit, a proto žijí takovým způsobem, jakoby víru v Boha ke svému štěstí nepotřebovali.

Mnozí by se rádi k víře dopracovali, ale tvrdí, že nám, věřícím lidem, nerozumí. Říkají, že často hovoříme nesrozumitelným církevnickým jazykem.

Pochopitelně existují i tací, kteří investují veškeré své síly do různých způsobů šíření antikultury a netolerance vůči křesťanům.

Ať se u konkrétního člověka jedná o ten či onen postoj k víře, odpovědí nemůže být nic jiného, než autentický život křesťanů a schopnost tvůrčím způsobem předávat svou víru.

Avšak právě v tomto bodě se dostáváme k nejnáročnější otázce současného křesťanství: jak prožívat víru dnes. Francouzský filosof Jean Guittou o tom napsal: „Dříve dítě odříkávalo odpovědi katechismu; dnes musí porozumět tomu, co říká. Dříve se poslouchala autorita, aniž by se žádalo vysvětlení; dnes je třeba informovat, poučovat lidské svědomí. Dříve bylo náboženství často zvykem; čím dál více se musí stávat světlem.“

Dnes si víra nevystačí se zažitým, tradičním a jistým. Nelze se spoléhat na to, že bude automaticky předávána z generace na generaci.

Papež Benedikt na toto téma napsal mno-

ho podnětného a zavazujícího ve své knize *Světlo světa*. Tvrdí, že Kristus je často představován zastaralými formulami, které už nepromlouvají do našeho života a leckdy nám nejsou srozumitelné. Konstatuje, že často trpíme schizofrenií: žijeme modernost a vedle ní si podržujeme určitou archaickou vrstvu¹.

Nová evangelizace – jak srozumitelným způsobem předávat evangelium a otázka inkulturace – jak proměňovat modernitu evangeliem, je v církvi z různých stran diskutována. Ve skutečnosti žije křesťanství těmito tématy od svého počátku, ale v posledních desetiletích, která jsou charakterizována rychlými a závratnými změnami, se stávají těmi klíčovými. Již Pavel VI. v roce 1975 v *Evangelii nuntiandi* hovořil o dramatu, kterým je rozštěpení mezi evangeliem a všeobecně žitou kulturou (čl. 20).

Aby bylo možné hovořit o skutečné inkulturaci a nikoli o výprodeji či sekularizaci křesťanství (změna obsahu), aby byla překonána neplodná nostalgie po minulém (ulpění na formě), je třeba s velikou pozorností odlišovat skutečný obsah tradice od nánosů minulosti. Tradice je živou pamětí církve, která není uzavřená v ideologii ani statická a neměnná ve svých projevech. Kristovo tajemství se v dějinách neustále vtěluje. Teologická škola kardinála Špidlíka hovoří o tom, že žitá víra je tvořivou silou, která se tříbí uprostřed komunity křesťanů. Křesťan má

dar církve, ve které si ověřuje svou osobní zkušenost. Paměť církve mu dává možnost poznat, jestli to, co prožívá, pochází od Krista nebo ne. To je mimo jiné i důvod, proč církve u svatých neuznávají metodu či formu, ale potvrzují svatý život. Žitá víra je silou, která může v člověku odblokovat tvořivost v mnoha oblastech. Prostorem pro její uplatnění se stává nejprve komunita křesťanů, která je přirozenou příležitostí pro kreativitu, a pochopitelně též dobrá rodina. Přítomnost mezi bratřími a sestrami a sdílení darů zároveň tříbí projevy a objasňuje role každého jednotlivce. Život podle evangelia vede k proměně kultury, ke zhodnocení všeho dobrého a k vytváření kultury nové. Inkulturace je plodnou silou žitého evangelia. Patří k ní odvaha „otevřít se bohatosti soudobé kultury, ale zároveň i nabídnout kritéria rozlišování toho, co je pravá kultura a co antikultura“².

Inkulturace a evangelizace vždy souvisí s mladými lidmi. Církevní společenství potřebuje mladé lidi a jejich tvůrčí schopnosti, jejich nadšení pro víru a pro nové, nevyzkoušené. Jakmile se poselství evangelia setká s intelekty, srdci a charaktery mladých lidí, síla evangelia v nich probudí schopnost vytvářet novou kulturu, proměňovat svět kolem sebe. Proto je třeba, aby se mladým lidem trpělivě naslouchalo, aby byli citlivě doprovázeni a stali se tak protagonisty evangelizace³. Papež nedávno připomněl, že pozornost ke světu mladých je zvláštní odpovědností celé církve⁴.

Jan Pavel II. na téma inkulturace a evangelizace napsal a svým životem uskutečnil mnoho inspirativního. Jeho nejzdařilejším programem jsou Světové dny mládeže, o kterých Benedikt XVI. hovoří v superlativech a tvrdí, že jsou „lékem proti únavě víry, prožitkem nové evangelizace a novým, omlazeným způsobem křesťanské existence“⁵.

Celostátní setkání mládeže je národní oslavou Světového dne mládeže a jistým způsobem o něm platí výše uvedená slova. Tento typ setkání svou metodologií a vnitřní strukturou umožňuje místní církvi prožít zcela konkrétní zkušenost inkulturace a zakusit specifický rozměr nové evangelizace. K tomuto konstatování vedou přinejmenším tři konkrétní rozměry setkání.

Především se nejedná jen o několikadenní akci, ale o dlouhodobý proces. Setkání připravuje přes 700 mladých lidí – dobrovolníků. Jsou to oni, kdo se za setkání modlí, zdarma, se pro jeho konání namáhají. Příprava se tak stává obdobím duchovní, lidské i profesní formace, jehož výsledkem je ve svém důsledku radost z nezištného daru, radost ze služby druhým a často i objevení nejrůznějších schopností a Božích darů.

Druhým rozměrem, který se v různé intenzitě dotýká všech účastníků, je oblast vztahů. Biskup Domenico Sigalini, hlavní duchovní rádce italské Katolické akce a dlouholetý zodpovědný za pastorační mládež při Italské biskupské konferenci, tvrdí, že „pastorace mládeže nespočívá v činnosti, ale v živém křesťanském společenství“⁶. Současná vyhraněně individualistická doba a intenzivně mobilní styl života studentů na jedné straně a skutečnost, že naše farnosti jsou často malé a neposkytují ani psychologicky nutný základ pro vytvoření skupiny mladých, na straně druhé vznik skutečných společenství jen ztěžují. Vytváření vztahů, budování malých společenství založených na evangeliu, patří mezi základní úkoly každého křesťana a zvláště angažovaných laiků a kněží. Že se ve skutečnosti jedná o velice jemný, dokonce choulostivý úkol, není třeba dokazovat. Celostátní setkání mládeže, o kterém hovoříme, svou strukturou umožňuje navázat nové vztahy, seznámit se s lidmi z nejrůznějších koutů

republiky, a vytváří tedy předpoklady pro vznik společenství. Samozřejmě, že někdy v rámci farnosti, ale častěji a pochopitelně na rovině nadfarnostní a mimofarnostní. Mezi plody takovýchto setkání tedy patří podpora vzniku neformálních skupin mladých lidí z nějaké oblasti, z různých částí velkého města, různých fakult apod.

Třetím rozměrem celostátního setkání mládeže je skutečnost, že program vytvářejí sami mladí lidé. Tito dobrovolníci se za citlivé přítomnosti kněží a zkušených laiků snaží během přípravných setkání prožívat svou víru a hledat způsoby, jak ji tlumočit svým vrstevníkům vhodným a srozumitelným způsobem, a to za použití výrazových prostředků, které jsou mládeži vlastní. Ve své podstatě je jim umožněno intenzivním způsobem vložit svou víru do veškerého prostoru svého vyjadřování, od hudby po sport, od studia po práci, od liturgie a modlitby po práci pro média, a prožívají, že víra má prostupovat celou osobou člověka i jeho vnější vztahy⁷. Výsledkem tohoto procesu je skutečná inkulturace a praktická evangelizace.

Předávat víru, promýšlet cesty nové evangelizace dnes, hledat vhodné způsoby

inkulturace v soudobé konzumní a virtuální mentalitě patří k velikým výzvám pro všechny křesťany. Pochopitelně se nejedná o úkol prostý nejrůznějších úskalí. Avšak bez odvahy ke stále novému vyjadřování obsahu víry by se naše křesťanství stalo pouhým spiritualismem, a proto k ustrnutí odsouzeným rozměrem našeho bytí. Že v tomto dynamickém procesu církev potřebuje přítomnost mladých lidí, je posledními papeži nejen zdůrazňováno, ale i podporováno.

V tomto směru lze vnímat význam 5. celostátního setkání mládeže.

¹ Benedikt XVI., Světlo světa, s. 61-68.

² Benedikt XVI., Setkání s faráři a s kleriky římské diecéze dne 26. 2. 2009.

³ srov. Jan Pavel II Ecclesia in Europa, 61-62.

⁴ srov. Benedikt XVI., Poselství k oslavě Světového dne míru 1.1. 2012.

⁵ Promluva k římské kurii, 22. 12. 2011.

⁶ Domenico Sigalini, Lovani di oggi. La Scuola, Brescia 2007, s. 102.

⁷ Sigalini, tamtéž.

P. ThDr. Jan Balík je ředitelem Sekce pro mládež České biskupské konference.

BOŽÍ SLOVO A DNEŠNÍ CÍRKEV

Piero Coda

Přinášíme příspěvek k letošní biskupské synodě od předního italského teologa. Zároveň s tím, jak si církev uvědomuje naléhavost nové evangelizace, se ukazuje potřeba úvahy o tom, jaké charakteristiky by mělo mít nové hlásání evangelia, aby neulpělo na povrchu, ale působilo na život lidstva s osvobozující účinností. Zde uvedený příspěvek byl přednesen na mezinárodním setkání biskupů v Centru Mariapoli v Castelgandolfo a vzbudil mimořádný zájem pro svou teologickou hloubku, s níž vyjadřuje základní kritéria pro život církve a pro pastorační činnost.

Co dnes Duch říká církvi?

Byl jsem vybídnut, abych řekl něco k tématu, které je stále novou a fascinující výzvou. Můžeme ho vyjádřit otázkou z Apokalypsy „*Co říká dnes Duch církevním obcím*“ (srov. Zj 2, 7).

Slovo a Duch vskutku krácejí spolu, neboť slova, která živé slovo říká své snoubence církvi, jsou Duch a Život (srov. Jan 6, 63); a na druhé straně je to právě Duch, který nám Kristova slova připomíná, nechává je do nás proniknout a činí je živými a aktuálními při svědectví a hlásání církve (srov. Jan 14, 26; 15, 26-27).

Od konstituce *Dei Verbum* II. vatikánského koncilu do dneška Duch Svatý energicky směřoval pozornost církve na Boží slovo. Z jednoho hlediska nás slovo nepřestalo zneklidňovat, i když z jiného hlediska nás možná zneklidnilo příliš málo.

Zneklidnilo nás tím, že jsme si uvědomili, že hlásání slova je dnes prioritou nejen v misijských zemích, ale všude, počínaje zeměmi, které již byly semenem evangelia zúrodněny. O tom jsou dokumenty *Evangelii nuntiandi* (1975) Pavla VI., *Redemptoris missio* (1990)

Jana Pavla II. a *Verbum Domini* (2010) Benedikta XVI. O tom bude následující synoda „O nové evangelizaci pro předávání víry“.

Avšak my jako pastýři a jako církev jsme možná zneklidněni příliš málo naléhavostí Božího slova pro náš život a pro naše poslání. Co doopravdy *dnes, tady a pro nás* říká Duch Svatý církvi skrze slovo Boží, které se stalo tělem, skrze Ježíše – ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Pána? To je otázka, která nás musí zneklidňovat, abychom mohli nalézat skutečný mír v Božím srdci, které skrytě pulsuje v srdci světa. Jinak riskujeme, že poběžíme nadarmo.

Aby Boží slovo mohlo působit pružně a ostřeji než dvousečný meč (srov. Žid 4, 12), je třeba, aby v každém z nás i v každém církevním společenství vzbuzovalo Mariino fiat: „*Ať se mi stane podle tvého Slova*“ (Lk 1, 38).

Vycházejte z tohoto předpokladu, bych chtěl připomenout tři postoje ke slovu, k jejichž zaujetí jsou vyzýváni křesťané i křesťanská společenství pro to, aby „nová evangelizace“ byla skutečně „nová“ a byla skutečnou „evangelizací“. Jedná se o to naslouchat Božímu slovu, vtělovat je a to vše při vanutí Ducha Svatého.

Naslouchat Božímu slovu a zároveň lidstvu

Ano, dnešní svět velice potřebuje Boží slovo. Zdá se to paradoxní, ale ve skutečnosti je to tak, že právě proto církev potřebuje naslouchat – naslouchat slovu a zároveň naslouchat i křiku lidstva.

Naslouchat. Nesmíme myslet jen na to, že naši lidé jsou ohlušeni hlukem slov až do té míry, že často nejsou schopni naslouchat a dokonce mají strach z ticha. Nikoli. Musíme nejdříve a především myslet na nás a na naše společenství.

Musíme se ptát: Jsme skutečně schopni naslouchat, jsme vychováni k tomu, abychom naslouchali – abychom naslouchali Bohu, který nám v Ježíšovi vyslovuje ono slovo, a abychom naslouchali lidské bytosti, která křičí a požaduje ono Slovo, byť třeba i nepatřičnými a rozporuplnými způsoby?

I církev má dnes zapotřebí naslouchat, to znamená, že se má znovu učit radikálnímu postoji, při němž já, my a všichni se stáváme schopnými v tichosti znovu naslouchat Božímu slovu.

Zdá se, že vícerym z nás uniklo to, co Benedikt XVI. upřesňuje na konci exhortace *Verbum Domini*: „Naše doba proto musí být stále více dobou nového naslouchání Božímu slovu a nové evangelizace“ (č. 122). „Nové naslouchání“ – pěkná formulace! – má držet krok s novou evangelizací.

Můžeme říci, že bez zkušenosti a praxe s „novým nasloucháním“ slovu neexistuje „nová evangelizace“. To je první a radikální konverze, která se od nás vyžaduje, a první rozlišovací kritérium, jež se nám předkládá na existenciální a pastorační rovině pro ověření kvality života podle evangelia a života ve společenství.

Co však znamená naslouchat? Víra, čili přijetí Božího slova pro to, čím skutečně je – tedy „ne slovo lidské, ale slovo Boží“ (srov. 1 Sol 2, 13) – znamená podle Nového zákona *hypakoé*, naslouchání zdola, poslušnost. Naslouchání je první a trvalý „základ“ křesťanského života.

Bůh slova je sám Bohem naslouchání a ticha. Pokud na počátku – jak čteme v prologu čtvrtého evangelia – je slovo, je to proto, že na počátku je ticho. Píše to svatý Ignác z Antiochie ve svém Listě k Magnézijským: „*Je jediný Bůh, který se projevil skrze svého Syna Ježíše Krista, jenž je jeho Slovem vzešlým z ticha.*“

Slovo tedy vychází ze štědrého lůna ticha, které je Otcem, a proto je naplněno životem a světlem – jak dosvědčuje prolog – o nichž svědčí a které sděluje. Slovo nevyjadřující ticho, jež je v Otci, ve skutečnosti zní naprázdno, nekypí z něj bytí a je to pouhý *flatus vocis* (prázdný zvuk).

Nepromítáme možná příliš často do Boha příval slov a zapomnění naslouchat či dokonce útěk od naslouchání, který v sobě nese riziko, že náš život a naše služba budou přehlušovány mnoha hlasy, jež překryjí nenapodobitelnou pečeť Božího slova?

Kolik z našich slov – kázání, katechezí, vystoupení v komunikačním areopagu – zůstávají bez účinku, i když v lepších případech jsou lidsky brilantní a mají v danou chvíli nějaký dopad! Ptáme se, kdy naše slova skutečně přinášejí ono slovo, kdy jsou jeho znamením, ozvěnou a průzračností.

Stávají se takovými pouze tehdy, když byla takříkajíc zrozená z ticha, které přijalo Boží slovo. Ticho, které umožňuje naslouchání, je totiž v nás ozvěnou Otcova ticha, jež rodí slovo. Čím je naše naslouchání opravdovější a hlubší, tedy živěné tichem, tím více otevírá

naše srdce a naši mysl pro dar slova, jež do nás sestupuje z ticha Otcova.

Aby ticho v nás bylo ozvěnou Otcova ticha, musí, jak víme, být anulováním nejen špatných věcí, což je zřejmé, ale také indiferentních anebo i těch, o nichž věříme, že jsou dobré – jako jsou různé záliby, očekávání, upřednostňování, předsudky... Tím vším může slovo být deformováno nebo dokonce spoutáváno.

Slovo, které se rodí z ticha, má svůj domov v Trojici, v dialogu lásky mezi Otcem a Synem, jež je podstatou sdílení Ducha Svätého. To se bude dít také v nás a mezi námi jen tehdy, pokud nasadíme takovýto rytmus.

Učit se tichu, což znamená znovu se učit umění naslouchat Božímu slovu, je podstatné pro to, abychom žili jako křesťané i jako křesťanské společenství. Zamysleme se na chvíli: Kdy jsme skutečně schopní vést dialog ve světle, nebo lépe řečeno v prostoru, Božího slova – mezi sebou jako biskupové, jako kněží a jako křesťané? A přece bychom měli být umělci v naslouchání Božímu slovu a tedy v dialogu!

To je druhé kritérium pro rozlišení a ověření kvality církevního života a poslání. Ale chtěl bych se zmínit ještě o třetím kritériu.

Je pravdou, že Boží slovo, které je zároveň aktem osvobození i spásy (neboť hebrejské *dabár*, které se do řečtiny překládá jako *lógos*, ale i jako *prágma* – událost a *ergon* – dílo), se rodí nejen z Otcova ticha, které plodí slovo, ale je vysloveno a vykonáno poté, co Bůh uslyšel křik svého lidu.

V knize Exodus čteme: „Izraelité úpěli v otroctví; křičeli a jejich volání o pomoc dolehlo z hloubi jejich otroctví k Bohu. Bůh uslyšel jejich úpění; Bůh si vzpomněl na svou smlouvu s Abrahámem, Izákem a Jakubem. Bůh uviděl Izraelity a Bůh poznal...“

(2, 23-25).

Bůh uslyší křik lidské bytosti, má s ní soucit, sestoupí a trpí s ní, sdílí její situaci, vyslovuje slovo života a dává jí ho a tím ji osvobozuje. Sdílení jde tak daleko, že jeho Syn, slovo, se nakonec sám stává tímto výkřikem – na kříži. *Verbum Domini* říká: Na kříži „Slovo oněmělo, stalo se mrtvolným mlčením“ a cituje Maxima Vyznavače: „Otcovo slovo je beze slova“ (č. 12; srov. též č. 21).

Taková je dynamika *agápe*, paradox lásky: Slovo Boží ze sebe učiní lidský výkřik, který se odevzdává ve víře do Otcova ticha; Otec výkřik přijímá a odpovídá tím, že očekávání a zkoušku promění Duchem své lásky.

Tento paradox je velkou cestou církve k „nové evangelizaci“. Jinak se budou rozmnožovat slova, která plynou nad hlavami lidí a nemají žádný účinek. Všechno jde do větru anebo – jak říká prorok Izaiáš – mnoho se namáháme a porodíme jen vítr:

„Jako těhotná žena v hodině porodu trpí a křičí v bolestech, tak jsme byli před tvou tvář, Bože. Počali jsme, trpěli jsme, ale jen proto, abychom porodili vítr: nedali jsme zemi spásu, nerodí se obyvatelé pro svět“ (Iz 26, 17-18).

Paradox lásky – takový, při němž slovo, aby se mohlo vyslovit, naslouchá výkřiku lidstva až potud, že se do něho ponoří a že se tímto výkřikem stane – nám říká, že i církev a také konkrétně my, dříve než budeme hovořit i dříve než budeme hlásat slovo, zajisté *musíme naslouchat, musíme umět dešifrovat mysl i srdcem a dokonce musíme cítit na svém těle křik* konkrétních lidí (často bezeslovný nebo za hranicemi slov), křik lidí, kteří jsou kolem nás a kteří od nás neočekávají nic jiného než slovo – slovo lásky, života a pravdy.

Žít slovo znamená vtělovat ho

Rychle přejdu k druhému postoji ke slovu, k jehož zaujetí je vyzýván učedník i křesťan-

ská komunita: žít je a vtělovat je. Zdá se to být samozřejmé a snadné, ale není tomu tak. Je to ukřižování!

Vyjdu z mystického textu Chiary Lubichové z 27. srpna 1949, jenž se vztahuje k intenzivnímu a poněkud mimořádnému období osvěcující a proměňující milosti, která zasáhla Chiaru a její první skupinu a stala se událostí zakládající Hnutí fokoláre.

Jedná se o charismatickou zkušenost účasti na životě Nejsvětější Trojice v Ježíšovi, která byla vyvolána právě jejich trvalým a nadšeným připodobňováním slovu, osobním i společným ponořením do propastné milosti eucharistie a konkrétní a vytrvalou zkušeností vzájemné lásky.

Prožívání zkušenosti jednotlivých „nebí“, jak to Chiara sama nazývá, ji přivádí k napsání tohoto textu:

„Takže: pokud slovo s tichem je více než ticho, budu hovořit, psát a komunikovat všechno všemi prostředky.

Ale dělám to až teď, když miluji ticho, které je Otec, bytí; teď, když moje slovo není pouhým slovem, ale je výrazem Boha.

Slovo s tichem! Slovo s bytím! To je láska, Duch Svatý, Boží podstata! To je Trojice.“

Mimořádná zkušenost a mimořádná trojiční interpretace slova! Řekl bych, že je to manifest „nové evangelizace“.

Slovo s tichem – jak Chiara tuší – je slovem s bytím a tedy slovem, které vyjadřuje bytí, Boha, Otce. Je to tedy slovo, které předává a sděluje život, jenž je láska, Duch Svatý.

Ale k němu – k Duchu Svatému ve vztahu se slovem – se vrátíme za chvíli. Zatím považujme na okamžik o slově s bytím. Co to konkrétně znamená?

Především to, že slovo Boží, slovo, Ježíš (vtělené slovo) – jak zdůrazňuje prolog čtvrtého evangelia – je na počátku u Otce a je Bohem, stejně jako Otec je Bohem. A to proto, že vyjadřuje Boha – dává slovu bytí nebo činí slovo bytím.

To nás vede k tvrzení, že my můžeme sdělovat Boží slovo v jeho pravdě, v jeho váze a v jeho účinnosti jen a pouze tehdy, jestliže i my ve vtěleném slově jsme slovem, které se stalo tělem. Slovo Boží skrze nás hovoří a prochází, pokud jsme žitým slovem a pokud díky tomu slovo vyslovené ústy vyjadřuje bytí, které žije v našem srdci.

Víme, co to znamená slyšet a říkat „prázdná“ slova anebo slova, která – jak se říká – „znějí naprázdno“. Nám, jakožto služebníkům a správcům slova a učedníkům vtěleného slova, toto není dovoleno. Nemůžeme říkat prázdná slova. A naše slova jsou „plná“ jen tehdy, když jsou vyprázdněná od nás samých, od našich myšlenek, afektů a tužeb, a jsou naplněna Bohem. Tak jako je tomu u Ježíše, který vždy vyslovuje pouze slova, jež slyšel od Otce (srov. Jan 8, 26; 12, 49-50; 14, 10.24; 15, 15; 17, 8).

To od nás vyžaduje cvičení v nejnáročnější a nejblahodárnější askezi: má v nás žít velikonoční smrt - zmrtevýchvstání, které jsme byli připodobněni svým křtem. Máme být mrtví sobě a skrze Ježíše živí v Otcí. Tak v nás žije slovo.

Už to, co říkáme, znamená mnoho: máme přijmout a žít slovo. Je to „pascha“ – přechod z noci do dne. Znamená to – jak vysvětluje Ježíš v podobenství o semeni (srov. Mk 4) – že semeno nepadne do kamenité půdy anebo mezi trní, ale ujmeme se v dobré zemině, vyklíčí a přinese plody.

Metafora o semeni nám však říká více: Slovo je samotný Ježíš, který přichází a žije

v nás. A tady nám Chiara předkládá výzvu, i svou vlastní zkušenost, vyslovenou výrazným a teologicky krásným jazykem: Slovo nemáme jen žít, ale máme nechat slovo, aby žilo v nás; až tak, abychom mohli říci s Pavlem: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2, 20).

Oslovilo mě, co na stejné vlnové délce před léty řekl skupině mladých kardinál Carlo Maria Martini, když předával vedení milánské diecéze. Navázal na Pavlova slova ke starším z Efezu a odevzdal jim tento odkaz: „*A nyní vás tedy odporučím Bohu a slovu jeho milosti, které má moc vzdělávat a sjednat dědictví (ve společenství) všech posvěcených*“ (Sk 20, 32).

„*Odporučím vás Bohu a slovu.*“ To je nejpravdivější a nejkrásnější přání, jaké dokáže apoštol vyslovit. Být odporoučeni a odporoučet se Bohu znamená být odporoučeni a odporoučet se slovu jeho milosti. Znamená to dávat se slovu, aby i skrze nás se slovo mohlo dávat.

Na toto téma bychom mohli předložit mnoho úvah a zpytovat si svědomí o způsobu, jakým každý z nás pojímá a snaží se žít to, že je uředníkem a služebníkem slova. Zastavím se jen u dvou.

„*Nechat slovo, aby nás žilo*“ především znamená nejen evangelizovat náš život a konat tak, aby slovo obracelo, ztvárňovalo a pronikalo náš způsob chování, ale také evangelizovat naše srdce a naši mysl; tedy milovat a myslet jako Ježíš a v Ježíšovi, protože – jak stále říká Pavel – my jsme dostali myšlenky Kristovy (srov. 1 Kor 2, 13-16).

A to všechno nejen na úrovni velkých a nepopíratelných principů křesťanské doktríny a morálky (ještě aby tomu tak nebylo!), ale také to znamená co nejvíce a s trvalou a přednostní snahou nechat pronikat svět-

lem evangelia náš pohled na lidi a situace a naše „rozpravy“ (jak říká tradice) s dnešními lidmi.

Často je způsob stejně důležitý jako obsah, protože ze způsobu je vidět, slyšet a cítit, zda to, co říkáme a co hlásáme, je život, pravý a krásný život, jaký žije ten, kdo hovoří a kdo hlásá. Pokud se stále znova a stále hlouběji nebudeme učit Ježíšovu způsobu v široké škále jeho postojů, má „nová evangelizace“ malé šance.

Tím přecházím k jiné úvaze. „Nechat slovo, aby nás žilo“ není jen osobní záležitostí, ale platí to pro celé společenství. Týká se to života křesťanského společenství, které má ve svém čase a prostoru nabrat viditelnou historickou podobu a zaujmout evangelní postoj.

I zde může docházet – a často dochází – ke schizofrenii, čili k tomu, že v praxi je odděleno to, čemu věříme a co hlásáme, od toho, co žijeme a konkrétně ukazujeme; právě tak, jako se to stává i na osobní úrovni.

Krátce řečeno, je zde následující otázka: Do jaké míry jsou dynamismus života církve – v naší diecézi, ve farnosti, v církevním společenství – a její struktury, místa pro setkání, pro přijetí nebo pro formaci i její pastorační, kulturní a misijní strategie atd. uváděny v život, inspirovány, oživovány a hodnoceny na základě slova? Anebo do jaké míry je zde riziko – možná aniž bychom si ho uvědomili – že to vše se nachází na jiné rovině a jde to samo od sebe podle obyčejných pravidel a logiky světa?

„*Nechat slovo, aby nás žilo*“ pro církev znamená také toto. Je to jedna z nejnaléhavějších, nejnáročnějších a nejdelikátnějších úloh. Už se nedá „fixlovat“, něco zakrývat a vylučovat – ani s těmi nejlepšími úmysly (aspoň subjektivně). Dva tisíce let historie,

lekce od „mistrů podezření“ (Marx, Freud a Nietzsche – pozn. překl.) a doba rozčarování, kterou prožíváme, nám to již nedovolují. Je konec!

Za současného vanutí Ducha

Na závěr se ještě zmíním o třetím postoji církve ke slovu podle formulace uvedené v úvodu tohoto textu: naslouchat slovu, vtělovat je, naslouchat mu a vtělovat je při vanutí Ducha Svatého.

Je to tak. Nelze hovořit o slově a o dnešní církvi, aniž bychom udělali v srdci a v mysli každého z nás i mezi námi prostor Duchu Svatému. Ježíš říká: „Slova, která jsem vám mluvil, jsou Duch a jsou život“ (Jan 6, 63). Sv. Tomáš Akvinský píše, že Boží slovo „dýchá lásku“, protože je: *Verbum Patris spirans Amorem*. Všechno je trojiční, protože On, Bůh, je Trojice.

Jestliže tedy slovo, aby bylo slyšeno a přijato, vyžaduje v nás ozvěnu onoho propastného ticha, které je Otec, pak proto, aby bylo přijato a vtěleno Ježíšovým způsobem a v souladu se znamením doby, se dovolává vanutí Ducha.

Ale jaké je to slovo, které „dýchá láskou“? Jak přijímat, jak vtělovat a jak hlásat slovo, které „dýchá láskou“?

Jen jedna zmínka. I zde je třeba s tím udělat zkušenost. Pokud všichni víme, co znamená mít něco do činění s prázdnými slovy, pak všichni rovněž víme, co znamená mít něco do činění s uzavřenými slovy. To jsou slova, která nikam nevedou a nic nesdělují. Jsou to slova, která se nedostanou k partnerovi v dialogu nebo k příjemci, jemuž byla určena. Je to tak proto, že jsou nesrozumitelná anebo nechávají druhého indferentním či vzbuzují reakce odporu nebo odmítání; možná jsou vyhaslá a sama způsobují vyhasnutí „doutnajícího knotu“ u toho, kdo jim

naslouchá.

V podstatě platí to, že nejsou „*Duch a život*“, ale něco úplně jiného. Dva výmluvné příklady: Slova, která dopadají na druhé jako sprška kamení, slova působící zmatek, slova, která zraňují, slova urážející. Anebo slova, která nejsou vyřčená pro druhého, ale pro sebe, slova, která nesměřují k partnerovi, ale vracejí se k tomu, kdo je vyslovil. V tomto případě se říká, že takový člověk „trpí samomluvou“.

Jsou to slova, která ani nepocházejí z ticha, ani nepřinášejí Ducha Svatého. Jsou to slova, která v konečném důsledku protirečí samotné povaze „slova“, a to především tehdy, když by měla sdělovat ono slovo – slovo Boží.

Aby naše slova sdělovala Ducha v slově, nestačí, aby se jen rodila z naslouchání a tryskala ze života, který vtěluje slovo. Je třeba, aby byla tažena Duchem Svatým tak, aby on, Duch, jim dával křídla, dech, sílu, účinnost a krásu. Tak se mohou dotýkat srdcí, mohou je dojímat, probouzet, zapalovat a obracet; mohou osvěcovat mysl, probouzet nové energie a otevírat horizonty.

K tomu dochází tehdy, když mluvčí je spolu s Kristem ukřižován tak, aby v něm žil zmrtvýchvstalý, dárce Ducha a jeho darů. Svátý Jan z Kříže píše, že duše, když je ve své prázdnotě skutečně a do krajnosti sjednocená s Kristem ukřižovaným, nevydechuje na Otce nic menšího než samotného Ducha Svatého, kterého Otec ve vtěleném Synu vydechuje na ni.

Spiritualita společenství – tak, jak ji v linii koncilu vymezuje např. *Novo millennio ineunte* (srov. č. 43) – znamená, že Duch Svatý jde a přichází od srdce k srdci, od jedné mysli ke druhé prostřednictvím slov a gest, která převádějí do našich vzájemných vztahů i do

vztahů ke všem to, že jsme „jeden v Kristu Ježíši“ (srov. Gal 3, 28).

Vždyť koncil, když v konstituci *Dei Verbum* popisuje událost Zjevení, píše: „Neviditelný Bůh ze své veliké lásky oslovuje lidi jako přátele a stýká se s nimi (to je *conversatio* – „rozprava“), aby je pozval a přijal do svého společenství“ (č. 2). Pokud nás Bůh osobně takto evangelizuje, jaký jiný styl si má zvolit a přijmout církev?

Je zde mimořádná, aktuální a prorocká encyklika *Ecclesiam suam* Pavla VI.: *de quibus viis catholicam Ecclesiam in praseti munus suum exsequi oporteat* (1964). „Dnešní církev“, píše Pavel VI., „má zapotřebí, aby cítila, že žije ... a zakoušela v sobě samé Krista“ (č. 27), tak, aby Duch Svatý „otevřel nové projevy svatosti, pobádal lásku, aby se stala vynalézavou, povzbuzoval nový vzlet ctností a křesťanského hrdinství“ (č. 45).

Vanutím Ducha „církev musí přistoupit k dialogu se světem, v němž žije“ (č. 67). Co však znamená dialog? Toto tak zneužívané a znásilňované slovo, které je tak špatně chápáno a dokonce vysmíváno, pro Pavla VI. znamená, že „církev se stává poselstvím, stává se rozhovorem“ (tamtéž).

To je základní význam – a nikoli jen teologický – velkého pojmu, který od prvního článku *Lumen gentium* orientuje koncil a jako kompas – jak řekl Jan Pavel II. – musí padesát let po koncilu orientovat i „novou evangelizaci“: „Církev je totiž v Kristu jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva.“

Už v roce 1950, téměř jakoby v předtuše tohoto nasměrování vanutím Ducha Svatého, Chiara Lubichová napsala: „Evangelium zvěstované Ježíšem bylo radostnou zvěstí, hlásanou láskou.“

Nyní po dvaceti staletích se tato láska

zkonkretizovala v církvi, která pokračuje ve vtělení, má tedy Krista za svou hlavu a opakuje vtělení, a tedy má Krista za snoubence. Proto evangelium hlásané tehdy bylo láskou.

Evangelium hlásané dnes je jednotou, tedy uskutečněnou láskou: láskou takříkajíc organizovanou, láskou, která v církvi nabrala formu a krásu – Trojice v jednotě.“

Myslím, že to je dnes klíčem a cílem „nové evangelizace“, když nasloucháme vanutí Ducha Svatého: „*Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni, ať jsou v nás jedno, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal*“ (Jan 17, 21). To je slovo, které dnes Duch říká církvi a které církev má nejprve vtělit do svého života a při vanutí Ducha Svatého říci světu.

Jednota v Kristu a tedy v Otci, skutečnost, že jsme opravdovými bratry a sestrami a že žijeme Krista v jednotě na všech úrovních, je hlásáním „již“ realizovaným v „ještě ne“ tohoto času, v celkovém a konečném osudu lidstva. Je to tedy duchovní, kulturní i sociální kvas nové civilizace lásky a pravdy, kterou náš svět očekává.

„Nová evangelizace“ buď je službou při uskutečňování tohoto plánu na naší dějinné cestě – plánu, který je skrze Krista ve stádiu zárodku a počátku, v hliněných nádobách, jimiž jsme my, jeho církve (srov. 2 Kor 4, 7) – anebo prostě neexistuje.

„Mariánské“ paradigma

Slovo na závěr. Benedikt XVI. ve *Verbum Domini* výrazně podtrhuje, že pohled na Pannu Marii „je zásadně důležitý, aby také dnes došlo ke konkrétní změně paradigmatu ve vztahu církve a slova“ (č. 28).

Výraz i úkol, na něž poukazuje – úkol znamená především milost, kterou je třeba si vyprošovat – jsou silné: je to konkrétní změna paradigmatu. Znamená to „reformu“, kterou církve potřebuje, aby s bezbrannou otevřeností vůči proměňujícímu Božímu působení odpovídala na problémy a výzvy dneška.

Proto dnes musíme hledět na Pannu Marii. Vždyť Panna Maria, jak papež rovněž říká, „je v Božím slovu opravdu doma, a proto ... do něho vstupuje. Maria mluví a myslí na základě Božího slova. Boží slovo se stává jejím slovem a její slovo se zase rodí ze slova Božího“ (*tamtéž*, srov. *Deus caritas est*, č. 41). V tom je všechno.

Dle časopisu Gen 's 4/2011

přeložil Jiří Kratochvíl

Piero Coda je kněz a profesor dogmatické teologie, dlouhá léta vyučoval trinitární teologii na Papežské lateránské univerzitě, kde zastával též obory fundamentální teologie a religionistiky; v současnosti je ředitel Univerzitního institutu Sophia v Lopianu, který založilo Hnutí fokoláre; je sekretářem Papežské teologické akademie a předseda Italské teologické asociace. Je autorem mnoha teologických knih.

„Aby se slovo Páně dále šířilo a bylo přijímáno“ (2 Sol 3, 1): kéž tento Rok víry znovu utvrdí náš vztah s Kristem Pánem, neboť jedině v něm se skrývá jistota, s níž můžeme hledět do budoucnosti, a záruka skutečné a trvalé lásky. (*Apoštolský list papeže Benedikta XVI. Porta Fidei, 11. října 2011*)

NĚKTERÉ ASPEKTY REPRODUKČNÍHO ZDRAVÍ DOSPÍVAJÍCÍCH

Pavel Kabíček

MUDr. Pavel Kabíček, CSc. je pokračovatelem a spolupracovníkem Doc. MUDr. Jany Hamanové, CSc, která se celý svůj život specializovala na celoživotní vzdělávání lékařů v oblasti dorostové medicíny. Její odborné zaměření na rizikové chování dospívajících umožňuje vnímat, jak nejrůznější etické postoje neustále zdůrazňované katolickou naukou, které jsou zároveň společností a médii programově zpochybňované, mají oporu v poznatcích vědy. Kvalitní lékařské poznatky totiž velice snadno dokladují, že názory katolické církve vyplývají z přirozenosti člověka a tudíž odpovídají vnitřní pravdivosti lidského bytí. V pracích zmíněných autorů lze najít velkou posilu pro argumentaci a přesvědčivost při diskusích s mladými a jejich vychovateli. Sekce pro mládež ČBK vydala v roce 2005 dílo doc. Hamanové: Syndrom rizikového chování v dospívání.

Vývojový psycholog Erik Erikson (1902-1994) rozdělil lidský věk na 8 kontinuálně navazujících období. V nich znázornil rozvoj lidské psychiky od nejtělejšího dětství až po stáří. Každou etapu lidského života charakterizoval úkolem, zadáním, které by

měl člověk zvládnout. Pokud tento úkol zvládneme, posuneme se do další etapy života. Pokud zadání nezvládneme, ať už je to z důvodu chronické nemoci nebo třeba špatné výchovy, dojde k nežádoucí psychické reakci (Tab. 1).

Tab. 1 E. Erikson - osm fází psycho-sociálního vývoje dle rozporů

1.	Kojenecký věk	Důvěra (basic trust)	Nedůvěra
2.	Batoletí	Autonomie (+řád)	Zahanbení
3.	Předškolní	Iniciativa (cílevědomé jednání)	Provinění
4.	Školní	Rozvoj schopností	Méněcennost
5.	Adolescence	Osobní identita (+stupnice hodnot+ sebekritičnost)	Zmatení rolí (event.+ agresivita)
6.	Mladá dospělost	Intimita (společensví, partnerství)	Izolace
7.	Dospělost	Tvořivý život, generativita	Stagnace
8.	Stáří	Naplněný život, integrita	Nespokojenost, zoufalství

Věku adolescence zadal Erikson úkol **dotvoření vlastní identity**, tedy životní role, kterou člověk může a chce převzít, co chce dát společnosti, co od ní očekává. Do této

Budoucnost církve 5/2012

kategorie náleží i doladění stupnice hodnot a základní zásady sebereflexe a sebekritičnosti. Pokud mladý člověk tuto úlohu zvládne, získává předpoklady, aby se posunul do mla-

dé dospělosti, jejímž zadáním je intimita. Nežádoucí reakci, při nezvládnutí „úkolů“ identity Erikson označuje „zmatení rolí“. Tuto psychickou reakci můžeme pozorovat v adolescentní medicíně, ať už je to např. u poruch příjmu potravy, nebo právě u rizikového chování. Tam se setkáváme i s aspektem agresivity, který se v tomto směru zmiňuje.

Zdárné nebo problematické prožití jednotlivých životních etap může ovlivnit i průběh údobí dalších. Jak se tento koncept promítá do reprodukčního zdraví mladých lidí? Velmi podstatně. Věk dozrávání se dnes prodlužuje. Dlouhá je příprava na povolání, prodlužuje se doba mezi dosažením bazální pohlavní zralosti a porozením prvního dítěte. Zatímco menarché (začátek menstruačního krvácení) je u našich děvčat již řadu let 13 let, věk porození prvního dítěte se posunul z průměrného věku matky 22,5 roku (ještě v roce 1993) na 27,5 roku v roce 2010¹. Střední a pozdní adolescenci prožívá jedinec již téměř tělesně zralý, ale k psycho-sociální zralosti vyspívá teprve postupně v průběhu celé adolescence (adolescence - dle Světové zdravotnické organizace 10-19 let).

Časný začátek intimního života může na adolescenta působit velmi negativně. Pokud začíná intimní život v 15 letech (cca 15% našich dívek) nebo v 16 letech (kumulativně přes 30% našich dívek), má intimní život velmi často promiskuitní charakter, což představuje větší počet sexuálních partnerů i když většinou v za sebou jdoucí řadě – sériová monogamie. Tím se zvyšuje riziko sexuálně přenosných infekcí, a přes široké rozšíření hormonální antikoncepce i počet časných a nechtěných těhotenství a umělých přerušování těhotenství.

Sexuálně přenosné infekce STI (sexual

transmitted infections) již ve věku střední a pozdní adolescence tvoří významnou komplikaci zdraví mladých lidí. U kapavky je věkové období 15-24 let nejrizikovějším pro získání této infekce. Hlavní problematikou STI v adolescentním věku jsou však ne-klasické pohlavně přenosné infekce, které se mohou přenést i jinou cestou, ale většinou to je cestou pohlavního přenosu.

V amerických i českých studiích se ukázal vysoký výskyt těchto onemocnění u sexuálně aktivních dospívajících dívek. V americké studii z roku 2009, publikované v prestižním časopisem *Pediatrics*, se ukázalo, že 25% testovaných sexuálně aktivních děvčat ve věku 14-19 let mělo nějakou STI, 18% z nich mělo infekci lidským papillomavirem (HPV – human papillomavirus), který je v sérotypech 16 a 18 prokázanou prekancerózou (podílí se na vzniku karcinomu děložního čípku, ale i jiných nádorů), v sérotypech 6 a 11 způsobuje condylomata accuminata, genitální bradavice, které mutilují genitál a jejich léčba je velice obtížná. Druhou sledovanou pohlavní infekcí byla chlamydia trachomatis. Chlamydie má podobné následky jako kapavka – způsobuje zánětlivé a vazivové změny vnitřního genitálu a může se podílet na trvalé neplodnosti. Byla zjištěna u 7% sexuálně aktivních adolescentních děvčat². Podobná studie byla provedena v ČR, aktivní infekce chlamydií byla u sexuálně aktivních děvčat zjištěna v 8 %³!

Počet umělých přerušování těhotenství byl v naší populaci v posledních letech příznivě ovlivněn širokým rozšířením užívání hormonální antikoncepce (HAK). Podle kvalifikovaných odhadů ji užívá na konci adolescence (v 17-18 letech) cca 30 - 40% dívčí populace u nás. Není to jen z důvodů antikoncepčních, často gynekologové nasazují HAK i k tzv. úpravě menstruačního cyklu. Přesto je ročně již ve věku 15-19 let přes 3000 umě-

lých přerušení těhotenství.

Nežádoucí dopad časného začátku intimního života je nesporný. Oblasti tělesných komplikací jsme věnovali výše uvedené odstavce. Psycho-sociální dopad takto časného intimního života spočívá v hledání intimity tam, kde ještě není dostatečně zakotvena identita osobnosti. Společnost a moderní medicína se zdravotním komplikacím brání náročnými a nákladnými opatřeními, jako je časně nasazení hormonální antikoncepce, očkování proti HPV atd. Tato opatření jsou potřebná, protože společnost se chová tak, jak se chová. Oč účinnější a vhodnější, stran individuálního posouzení harmonického rozvoje jedince, je však oddálení prvního intimního kontaktu, vyvržení identity s ná-

slednou zralou intimitou, která vede k spolehlivému svazku partnerů. Takový vývoj je pak předpokladem založení rodiny a úspěšné reprodukce.

¹ Zdravotnická ročenka Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) ČR

² Forhan S.E. et al. Prevalence of sexually transmitted infections among female adolescents aged 14 to 19 in the United States. *Pediatrics* 2009, 124, p. 1505-1512

³ Kacena K.A. et al. Chlamydia, gonorrhea, and HIV-1 prevalence among five populations of women in the Czech and Slovak Republics. *Sex Trans Dis* 2001, 28, p. 356-362

*MUDr. Pavel Kabiček, CSc. je lékařem na
Klinice dětského
a dorostového lékařství a zároveň vyučujícím
na 1. Lékařské fakultě Univerzity Karlovy.*

NOVÝ PASTORAČNÍ PROGRAM PRO PASTORACI MLÁDEŽE MILÁNSKÉ ARCIDIECÉZE

Milánská arcidiecéze má 5 milionů obyvatel a tvoří ji 1 100 farností rozdělených do 7 pastoračních zón a 74 děkanátů. Arcidiecéze disponuje 1 900 kněžími diecézními, 800 řeholními a více jak 6 000 řeholnicemi. Po známém kardinálovi Martinim převzal diecézi v roce 2002 kardinál Dionigi Tettamanzi, kterého po jeho demisi z důvodu věku od roku 2011 nahradil současný pastýř kardinál Angelo Scola. Aby byla usnadněna spolupráce, výměna zkušeností a podpořena vzájemná podpora v pastoraci, jsou v posledních letech zakládány Pastorační oblasti (v italštině se používá výraz pastorační jednotky) a Pastorační komunity. V současnosti existuje přes 150 pastoračních oblastí a více jak 100 Pastoračních komunit.

Od roku 2002 do roku 2012 měl na starosti pastoraci mládeže v nejširším významu Mons. Severino Pagani, který byl biskupským vikářem pro pastoraci mládeže, což zahrnovalo odpovědnost za oddělení pro mládež, za oratoře, universitní pastoraci a sport.

Nový plán pastorace mládeže byl vytvářen pod jeho vedení dva roky a byl arcibiskupem zveřejněn v roce 2011. Tento plán je sestaven s pozorností k misijnímu úkolu církve, s důrazem na osobní doprovázení a na formaci laiků a je se stálým pozitivním pohledem na mladé generace. Plán je zarámován do biblického příběhu Ježíše, který doprovází učedníky na cestě do Emauz. Proto nese název: **Šel s nimi.**

Plán je popsán ve třech knihách.

První díl se zabývá výkladem biblického úryvku se žretelem na mladé lidi a hovoří o tváři Krista a tváři člověka.

Druhý díl pojednává nejprve obecně o hlásání evangelia a pak se věnuje výchovnému doprovázení, které metodicky popisuje. Konkrétně se dotýká popisu současné společenské a kulturní situace, ve které výchova probíhá; rozmanitostí výchovných prostředí (rodina, křesťanská komunita, škola, univerzita, práce, sport, dobrovolnická služba, politika, spontánní setkávání mladých, mladí v obtížných podmínkách a sociálně znevýhodnění); postavami, které výchovu uskutečňují (rodiče, kněží, stálí jáhni, zasvěcené osoby, ředitel oratoře, katecheté, výchovní pracovníci, animátoři v oratoři, sportovní trenéři, učitelé a zaměstnanci škol); formačními obdobími (děti, preadolescenti, adolescenti, 18-19 let, mladí, přechod do společnosti dospělých).

Třetí díl má opět dvě části. V první se pojednává podrobně o institucionálních a pastoračních nástrojích pastorace mládeže (např. oratoře, centra pro mládež, pastorační oblast) a ve druhém o formaci a pověření k pastoraci mládeže v diecézi.

V úvodu k pastoračnímu plánu, uvádí kardinál Tettamanzi, za kterého byl připraven, jeho základní vnitřní linie:

- radost z možnosti předávat evangelium,
- nutnost obnovit způsoby hlásání evangelia mladým lidem,
- pastoraci mládeže se musí zabírat celá komunita věřících,
- pastorace mládeže není záležitost jen mladých kněží, ale především laiků,
- myslet na všechny mladé, aby jim bylo

hlásáno evangelium,

- pastore mládeže nesmí být uvězněna v církevních institucích,

- je úkolem především mladých lidí, aby hlásali evangelium svým vrstevníkům,

- je mnoho krásného, co se ve prospěch mladých koná, ale je třeba spolupracovat,

- péče o víru mladých lidí se musí stát urgentním úkolem a prioritou celé diecézní pastore.

Plán pastore mládeže je chápán v nejširším významu především mimoškolní činností a zahrnuje doprovázení mladých lidí od dětského věku do 30 let. Protože diecéze disponuje nástroji na doprovázení dětí a dospívajících do 18 let, plán se podrobněji věnuje věkovému období 18 – 30 let. Plán je propracovanou pedagogikou víry podle věku mladých lidí a prostředí, ve kterém se nalézají. Cílem plánu je přivést mladého člověka k osobnímu a vědomému vztahu k Ježíši, k aktivnímu životu v církvi a k misii. Plán k tomu používá mnoho osvědčených, ale i nových nástrojů, které rozděluje podle věku mladých lidí a které probíhají na místní rovině nebo je nabízí přímo diecéze.

Děti: např. oratoř, formace animátorů oratoří, sportovní utkání, karneval, diecézní setkání biřmovanců s rodinami s arcibiskupem, vánoční nověna, křížová cesta.

Preadolescenti: např. pouť 14-letých do Říma po velikonocích, pouť s biskupem.

Adolescenti: např. setkání s biskupem na Květnou neděli, krátké rekolekce.

Mladí lidé: např. duchovní cvičení, společně prožité velikonoce v semináři, týden společného života, každoroční kongres o pastore mládeže (Nabízí mladým a jejich vychovatelům prohloubení aktuálních témat společnosti ve světle víry.), světové dny mládeže
Budoucnost církve 5/2012

deže a mnoho specifických místních aktivit mimo jiné laboratoř víry (skupina mladých, která se věnuje společnému růstu ve víře).

Protože se s přijetím svátosti biřmováním počítá v dětském věku, je velice zajímavá nabídka pro dvouletí 18-19, která je směřována na upevnění víry a obsahuje doprovázení ohledně přijetí povolání a odpovědnosti za misii. Tyto dva roky jsou zářmovány do obřadu *Přijetí vyznání víry*, který je spojen s odevzdáním vlastních *Životních zásad* do rukou arcibiskupa. Děje se tak vždy na začátku školního roku. V 18 letech se do tohoto období vstupuje a v 19 se ukončuje. V podstatě se počítá, že se mladý člověk účastní běžných aktivit a k tomu během těchto dvou let přijímá nabídku specifické formace. V této etapě je mladým zprostředkován hlubší vhled do různých spiritualit a nabízí se jim nová zkušenost společenství, zkušenost služby druhým a týden společného života, ve kterém se prohlubují duchovní témata.

Jakými novinkami a důrazy se plán vyznačuje?

1) Jasným **propojením** všech, kdo se na pastore mládeže podílí včetně aktivit oratoří (v milánské arcidiecézi místa ve farnostech určená pro děti a dospívající), sportu, vysokoškolské pastore a také všech nástrojů formačních a ekonomických (nadace). Proto existuje jeden centrální zodpovědný na úrovni arcidiecéze, který se pastore mládeže v tomto nejširším kontextu věnuje.

2) Důrazem na spolupráci, které je výrazem **zakládání Pastoračních oblastí mládeže**. V zásadě se jedná o to, aby všichni, kdo se v nějaké oblasti (nemusí být přímo vázána na děkanát) podílí na pastore mládeže, spolupracovali a vnímali spoluodpovědnost za předávání víry mladým lidem. Nástrojem jim má být měsíční setkání základního

týmu této oblasti, který tvoří zástupci všech skupin podílejících se na pastorační mládeži v této oblasti a to včetně rodičů, učitelů. Důraz je položen i na spolupráci s civilními úřady a jejich aktivitami pro mladé lidi. Koordinátorem skupiny, kterého jmenuje ordinář na stanovenou dobu, může být i zkušený laik; do týmu patří kněz, který má funkci asistenta, obvykle se jedná o asistenta centra pro mládež. Úkolem zmíněného týmu je hledat, co mladí lidé v oblasti potřebují, výměna zkušeností a koordinace zásadních aktivit, aby se zbytečně nepřekrývaly. Tento tým nevytváří svůj vlastní plán, ale jeho členové monitorují a moderují to, co se děje. Na rozdíl od předchozího modelu, který byl zaměřen farnostně, tento nový klade důraz na spolupráci v oblasti a tedy na vhodnější odpověď na potřeby světa mladých lidí. Cílem je předání víry mladým lidem, proto musí všechny partikularismy a rozdělení ustoupit.

3) Zakládání **center pro mládež**. Jedná se o nabídku pro mladé od 18 do 30 let. Mělo by jít o konkrétní, dostatečně prostorné místo pokud možno v centru města (nejlépe dům), které je vytvořeno pro mladé lidi a je moderováno skupinou mladých lidí, chlapců a děvčat, kteří se snaží o společný duchovní život, jsou otevřeni pro druhé a hledají své povolání a místo ve společnosti. Zodpovědným za centrum může být i laik; v každém případě je určen kněz jako asistent centra pro mládež. Mohou existovat různě zaměřená centra pro mládež (pro hlubší formaci věřících, pro misijní poslání atd.). Centrum pro mládež je viditelným projevem, jak mladým lidem pomoci, aby oni sami objevovali víru a svou příslušnost k církvi a to svým vlastním způsobem. Ve své podstatě je tedy centrum pro mládež formační nabídkou, která je přiměřená mentalitě mladých. Jedná se o odpověď na skutečnost, že ten, kdo se ne-

formuje, obvykle nevytrvá v komunitě věřících. Co se týká mladých lidí, hlavní starostí není zhodnocení jejich služeb v komunitě, ale formace jejich víry a lidský osobnostní růst.

Centrum pro mládež se vyznačuje:

- růzností mladých, kteří přicházejí,
- možností prvního hlásání evangelia,
- péčí o citový růst mladých lidí, především ve vztahu chlapec-děvče, (harmonický a bohatý citový život, který mladí lidé ve vzájemném styku prožívají, přispívá k solidnosti jakéhokoliv budoucího povolání),
- dimenzí kultury a umění,
- povědomím o společnosti a dobrovolnictví, (vložit své schopnosti do činnosti pro obecné dobro),
- pozorností k obdobím přechodu od adolescence k mládí, (jedná se o období 18/19 let.),
- místem modlitby, (v centru pro mládež má být kostel či kaple),
- možností vzájemného setkávání se mladých lidí.

Každé centrum má svůj řád. Co se týká ekonomického zajištění, to počítá se samofinancováním, které jsou mladí lidé schopni zajistit a s příspěvkem farností. Především otevření domu a jeho výbava má být věcí mladých lidí, aby cítili, že centrum je jejich.

4) Důrazem na **formaci zodpovědných** za jednotlivé instituce působící v pastorační mládeži. Je třeba poznamenat, že plán počítá s tím, že většina jich pracuje jako dobrovolníci, ale protože se jedná o náročnou službu, neobjede se bez placených zaměstnanců. Formace je určena všem. Jedná se totiž o to, aby osoby zapojené v pastorační mládeži disponovaly těmito schopnostmi:

- kvalitní lidskou osobností (schopnost vytváření vztahů a veřejné prezentace),
- dobrým smyslem pro místní církve a její aktivity,
- pedagogickou kompetencí (výchovnými dovednostmi a vztahem k mladým lidem a k rodině),
- kvalitním duchovním životem, protože jen tak pomohou mladým na cestě k víře.

Kurz trvá tři roky a může se ho účastnit osoba starší 20 let. První rok je společný všem a jedná se o základní kurz, který umožňuje získat výchovné znalosti, chápat svět mladých a seznámit se s pastoračním plánem diecéze. Druhým rokem se účastníci specializují podle svého zaměření (centrum pro mládež, oratoř, pastorační jednotka). Třetí rok je složen z různých přednášek, které rozšiřují obzor a směřují do jiných oblastí než je pastorace mládeže. Pokaždé jsou vypsány přednášky, které tento kurz nabídne. Každý, kdo kurzem prošel a je mu svěřena odpovědnost v pastoraci mládeže, je vyzván k permanentní formaci, kterou zajišťují každoroční duchovní setkání, které připravuje diecéze a k účasti na některém vypsáném kurzu z třetího ročníku.

Duchovní formace prochází během celého formačního kurzu a má za cíle nejen duchovní růst účastníka, ale především předání schopností, aby mohl on sám pomáhat mladým lidem v jejich duchovním růstu. Koná se prostřednictvím dnů spirituality, které jsou připravovány diecézním zodpovědným

za pastoraci mládeže.

Obnova pastorace mládeže v milánské arcidiecézi, jehož výrazem je nový pastorační plán, ve své podstatě reaguje na změny, které probíhají ve společnosti a které proměňují mentalitu mladých (roztříštěnost času a zájmů, neformální skupiny, nové výrazové prostředky). Plán nekapituluje před proměnami, které mnohdy vyautovávají tradiční nástroje předávání víry, ale nalézá účinné způsoby, které dokážou právě dnes víru předávat. Ve své podstatě plán navazuje na vnitřní touhy mladých lidí, i když ne všech, po hluboké spiritualitě a solidní formaci, které jsou v současnosti vnímatelné. Jeho novinkami je: práce soustředěná do pastoračních oblastí, zakládání center pro mládež a důraz na formaci zodpovědných. Bude zajímavé sledovat, jakým způsobem se bude plán naplňovat a vyvíjet, zvláště proto, že od nastoupení nového arcibiskupa v roce 2012 bylo vykonáno několik personálních i strukturálních změn (mimo jiné byl odvolán moderátor nového pastoračního plánu z pastorace mládeže). Alespoň dle webových stránek arcidiecéze se jeví, že plán naplňován je.

Název knihy: Camminava con loro

1 díl: Il mistero di Cristo, 2. díl: La comunità cristiana, 3. díl: La cura pastorale

Vydavatelství: ITL - Centro Ambrosiano (Milano); Rok vydání: 2011

P. Jan Balík

Přejeme si, aby tento rok vzbudil v každém věřícím touhu vyznat svou víru v plnosti a s novým přesvědčením, s důvěrou a radostí. Bude dobrou příležitostí k tomu, abychom víru intenzivněji slavili v liturgii, zvláště při eucharistii, která je „vrcholem, k němuž směřuje činnost církve, a zároveň zdroj, z něhož vyvěrá veškerá její síla“. Zároveň doufáme, že věřící budou svým životem stále věrohodněji svědčit. Je úkolem každého věřícího, aby zvláště v tomto roce znovu objevil obsah víry, kterou vyznává, slaví, žije a vkládá do svých modliteb, a aby přemýšlel nad samotným aktem víry. (*Apoštolský list papeže Benedikta XVI. Porta Fidei, 11. října 2011*)

KLÍČ K POKLADŮM EVANGELIA JE LASKAVOST, VELKORYSOST A SOUCIT

Ve dnech 29. - 30. listopadu 2012 se v Centru Mariapoli v Praze - Vinoři sešlo na 60 kněží, řeholníků, řeholnic a laiků, zodpovědných za pastorační mladých lidí v České republice na 18. konferenci o mládeži, kterou každoročně pořádá Sekce pro mládež České biskupské konference. Společně se zamýšleli nad výzvami, rezervami a bílými místy v pastorační a evangelizační mládeže i nad možnostmi spolupráce mezi jednotlivými subjekty, které v pastorační mladých působí.

Setkání zahájil příspěvek Michala Podzimka, proděkana pro studium na Technické univerzitě v Liberci. Michal Podzimek mimo jiné zdůraznil nutnost, aby zasvěcené osoby sdílely s vysokoškoláky jejich život také na univerzitách. „Jako člen akademické obce je kněz studentům blízký, je pro ně morálně čitelný a jeho celibát je pochopitelný,“ uvedl na základě vlastní zkušenosti Podzimek. Možnosti evangelizace mladých lidí nastínil ve svém referátu ředitel JABOKu – Vyšší odborné školy sociálně pedagogické a teologické v Praze, salesián Michal Kaplánek.

Vlastním jádrem konference byly diskuze v menších skupinkách. Zapojili se do nich zástupci zhruba čtyřiceti různých subjektů, mezi kterými nechyběla arci/diecézní centra mládeže, řeholní společenství, hnutí, komunity, občanská sdružení a studentské farnosti. Zúčastnění reflektovali svou činnost a zamýšleli se nad jejími specifiky i nad možnostmi vzájemné spolupráce. Společně se také snažili hledat nové způsoby pastorační a evangelizační mladých. Účastníci se shodli na tom, že základem práce s mládeží je osobní kontakt s mladými lidmi. Pracovníci s mládeží by měli mladé lidi dobře znát a přistupovat k nim individuálně. Při diskusi nad úlohou médií při předávání evangelia účastníci zdůraznili, že evangelizovat je možno především skr-

ze kvalitní pořady, srozumitelné i nevěřícím. Podtrhli také význam sociálních sítí, které jsou mezi současnou mládeží velmi oblíbené. Ty jsou důležité především k navázání kontaktu, ovšem osobní setkání nemohou nahradit.

Na závěr setkání účastníci prezentovali možné způsoby prožívání Roku víry s mladými lidmi. Seznámili se také s programem Světového dne mládeže, který se bude konat 23. - 28. července 2013 v brazilské metropoli Rio de Janeiro.

Účastníky setkání po celou dobu doprovázel českobudějovický biskup Pavel Posád, který je od září 2012 novým delegátem České biskupské konference pro mládež. „Laskavost, velkorysost a soucit jsou klíčem, který odemyká poklady evangelia,“ zdůraznil otec biskup v homilii při závěrečné mši svaté. Hostem konference byl také generální sekretář České biskupské konference Tomáš Holub.

Konference o mládeži nabízí platformu pro setkání laiků a zasvěcených osob, kteří se podle svých spiritualit nejrůznějšími způsoby věnují pastorační mládeže. Každoročně ji pořádá Sekce pro mládež České biskupské konference. Letos se konference uskutečnila již poosmnácté. Na základě diskuzí ve skupinách z konference vzešly výstupy ve formě krátkých impulzů.

Lenka Čěšková

VÝSTUPY Z 18. KONFERENCE O MLÁDEŽI

„Laskavost, velkorysost a soucit jsou klíčem, který odemyká poklady evangelia.“
Mons. Pavel Posád

I. Hlavní výzvy, rezervy a bílá místa v evangelizaci a pastorači mládeže v dnešní době

- Základem je osobní vztah s mladými. Je třeba znát mladé lidi a jejich zázemí, přistupovat k nim citlivě a individuálně a mluvit s nimi jejich jazykem.

- Zasévejme a nečekejme, že výsledky přijdou hned. Spolehejme více na Krista.

- Ukažme mladým lidem, že církev je živý organismus a že v ní mohou nalézt vzory pro svůj život.

- Mladí lidé touží po duchovním doprovázení. Doprovázející potřebují kvalitní přípravu.

- Důležitá je nauková formace mládeže, aby mladí chápali, čemu věří.

- Udržujme v mladých oheň nadšení, se kterým se vrací z křesťanských akcí, a s důvěrou jim svěřujeme zodpovědné úkoly ve farnostech.

- Vedme mládež k tomu, aby žila tím, čím žije církev (např. Rok víry).

- Je zapotřebí věnovat větší pozornost mládeži v letech 10-14, učňovské mládeži, pracujícím mladým dospělým a absolventům vysokých škol ve věku 25-35.

- Odpovězme na volání po kvalitnější přípravě biřmovanců v rámci celé české církve.

- Je třeba vytvořit seznam kontaktů na osvědčené gynekologické ordinace, který by byl k dispozici na centrech pro rodinu.

- Potřebujeme otevřená živá formovaná společenství, která mohou přijmout i hledající.

- Budme tam, kde je mládež, tedy např. i na sociálních sítích. Osobní pozvání ale nenahradí pozvání přes facebook ani plakátek. Nejúčinnější je pozvání od vrstevníků.

II. Sekce pro mládež ČBK a další subjekty pastorače mládeže

- Ceníme si toho, že Sekce se více otevírá spolupráci s různými hnutími a řeholemi. Tuto spolupráci je třeba prohlubovat.

- Církev tvoří jeden celek, ve kterém jednotlivé subjekty plní podle svého charisma určitou roli. Důležitá je jejich spolupráce, komunikace, informovanost a koordinace aktivit.

- Kněží mají podporovat účast mladých na animátorských kurzech a dalších aktivitách mimo jejich farnost. Mladí se jim vrátí zformovaní a schopní aktivně se zapojit.

- V rámci formace bohoslovců musí být nabízen pobyt v A/DCŽM nebo v jiných střediscích, aby budoucí kněží získali zkušenost s prací s mládeží.

- Pro zajištění kontinuity je zapotřebí předávat mladým lidem kontakty, např. na vysokoškolská hnutí či jiná společenství ve městech, kam odcházejí.

III. Předávání evangelia mládeži v různých oblastech - specifika, možnosti, výzvy

1) Církevní školy a farní katecheze

- Je důležité, aby žáci měli přístup ke školnímu kaplanovi i mimo vyučování.

- Metodické materiály a program by měly

počítat také s nevěřícími.

- Církev by měla být přítomna i na státních školách.

2) Vysokoškoláci

- Je důležité být s mladými v prostředí, které je pro ně přirozené, tedy i na univerzitách.

- Inspirací pro vysokoškolská centra by mohla být Univerzitní pastorační centra na Slovensku.

3) Nové mediální areopagy

- Usilujme o kvalitu křesťanských médií.

- Evangelizovat můžeme skrze pořady v nekřesťanských médiích, skrze lidi, kteří

jsou přijatelní i pro nekřesťany.

- Média nenahradí osobní kontakt.

4) Volnočasové aktivity

- Nejlepší způsob evangelizace je evangelizace vlastním životem.

- Duchovní náplň aktivit je třeba upravovat podle možností konkrétní skupiny. Vnášejme do nich jen tolik duchovna, kolik je skupina schopná „snést“.

5) Farní a diecézní pastorače

- Mladí lidé touží po domově ve farnostech nebo v jiných společenstvích.

- Kaplani pro mládež i řeholníci by měli být v osobním kontaktu s mladými lidmi.

MOTTO SVĚTOVÉHO DNE MLÁDEŽE 2013

„Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy.“ (srov. Mt 28, 19)

„Světový den mládeže (SDM) v Madridu obnovily v mladých lidech povolání k tomu, aby byli kvasem, který dává vykynout těstu, a tím přináší světu naději, která vyrůstá z víry. Buďte štědrí ve vydávání svědectví křesťanského života a zvláště mějte na paměti další Světový den mládeže v Riu de Janeiro.“ Toto prohlásil papež Benedikt XVI. při ohlašování motta Světového dne mládeže Rio2013: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy.“ (srov. Mt 28,19) během generální audience 24. srpna. Onoho dne byla katecheze věnována SDM 2011, které právě skončily. Benedikt XVI. vzpomínal s láskou na účast a radost téměř dvou miliónů mladých v Madridu, kterou nazval „úžasným zážitkem bratrství, setkání s Pánem, sdílení a růstu ve víře: opravdovým vodopádem světla.“

Proto je tak důležité, aby mladí lidé z Brazílie a z celého světa od této chvíle převzali toto volání k misii a zúčastnili se Světového dne mládeže jako živí svědkové Kristovi.

Pro P. Geralda Dondiciho Vieiru, děkana Teologické fakulty Papežské katolické univerzity v Riu de Janeiro, je motto SDM třeba nosit v srdci, přemýšlet o něm a rozjímat ho. „Téma získávání učedníků, povolávání dalších učedníků do společenství a života s Pánem, je nejoblíbenější téma Matoušova evangelia. Toto pověření, tato misie je patrná v celém evangeliu. A, ve skutečnosti, jen ten může získat dalšího učedníka, kdo jím již je, kdo žije s Pánem,“ uvedl kněz.

P. Dondici vyzdvihuje, že toto svědectví a samotné zvěstování Krista, jsou velkou výzvou pro mladé lidi, kteří žijí v pluralitním světě, s množstvím informací, ať je to skrze školu, volný čas, internet, zvláště v kontak-

tu se sociálními sítěmi jako jsou facebook, twitter: „Ve všem, čeho se mladý učedník účastní, je povolán zasadit do srdce těch, se kterými se setká, s nimiž komunikuje, touhu stát se učedníkem Ježíšovým“.

„A co získá Ježíšův učedník? Získá příslušnost ke království, získá jistotu Boží lásky, získá jistotu toho, že je pro druhé znamením milosrdenství a lásky. Získá možnost přinášet a darovat pokoj od Pána. Toto ovoce a dary svět obzvláště potřebuje. Ve společnosti, v dnešním světě bude čím dál méně odpuštění, milosrdenství, pokoje. Násilí, války, korupce, zlo, to vše odebírá mladému člověku možnost růst a dát veškeré své bohatství a vitalitu do služeb lidstva“, uvedl.

„Pověření na konci Matoušova evangelia – ‘Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy’ – vysvětluje P. Dondici, „ukazuje úžasný antropologický sen každého, že kontakt s Pánem, přátelství s Ním, probudí to nejlepší v nás.“

„Žijeme ve světě, kde existuje spousta plýtvání a lidských ztrát kvůli nedostatku šancí. Život s Pánem v nás probouzí, co je v nás nejlepšího. Vyslání ‘Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky’ je vyslání na celý život. Nelze si z něj udělat na chvíli přestávku, protože předpokládá, že ten, kdo je Pánovým přítelem, svým životem, svým bytím ve světě předává ostatním světlo, krásu a radost z toho, že je Pánovým učedníkem. Takovou misii naše církve potřebuje. Často si připadáme paralyzováni, ohromeni a zmatení při pohledu na svět, který jako by se zbláznil, ale v tomto světě máme přítomného Pána, který si nás vyvolil, který si vyvolil mladého člověka, aby byl znamením Jeho lásky a radosti ve světě“, uzavřel.

Diecézní centrum mládeže ostravsko-opavské diecéze vás zve na:

Pouť důvěry do Taizé

KDY: 17. – 25. 2. 2013

CENA: 2 200,- Kč / 2 300,- Kč (pro opozdilce, kteří budou platit po 31. 1. 2013!)

cena za dopravu

+ 40 euro (do 29 let včetně) – ubytování + strava

+ 80 euro (nad 29 let) – ubytování + strava (max. 7 os. na plný autobus)
jde o příspěvek, možno přispět více

S SEBOU: Bible, spacák, peníze (příspěvek na ub.+stravu+kapesné - v eurech), psací potřeby, průkaz totožnosti, cestovní pojištění, „kavařům“ doporučujeme kafe ☺

PROGRAM:

Společně s komunitou bratří se budeme scházet třikrát denně ke společným modlitbám v Chrámu smíření.

Během dne: biblické hodiny, diskuse ve skupinách (i mezinárodních), pracovní skupiny, zpěv, možnost být v tichu, semináře... Při tom všem můžeme poznávat lidi z celého světa.

O TAIZÉ:

Francouzská vesnička Taizé, která se nachází na jihu Burgundska, je domovem mezinárodní ekumenické komunity, kterou založil v roce 1940 bratr Roger. Bratři se zavazují na celý život, že budou spolu sdílet materiální i duchovní společenství, život v celibátu a velké prostotě. Dnes tvoří komunitu více než sto bratří – katolíků i různých protestantských vyznání – z více než pětadvaceti různých národů. Srdcem každého dne v Taizé jsou tři společné modlitby. Bratři se žijí pouze svou prací. Nepřijímají pro sebe žádné dary nebo dotace. Někteří z bratří žijí v malých skupinkách – fraternitách – mezi nejhudššími lidmi.

Pouť je určena pouze pro zájemce od 17 let, počet starších 29i let je omezen na 7(při plném obsazení autobusu)!!!

Přihlašovat se můžete nejpozději do 31. 1. 2013, (!!!Pozor, kapacita je omezena!!!), a to telefonicky či e-mailem (přihlášku naleznete na našem webu <http://dcm.doo.cz>):

DCM Kostelní nám. 1, 728 02 Ostrava, tel.: 596 116 522, kl. 238; 732 848 552; e-mail: dcm@doo.cz.

Uveďte: jméno a příjmení, adresu, mobil, e-mail, datum narození, č. OP nebo pasu!

Díky špatným zkušenostem je **NUTNO UHRADIT NEVRATNOU ZÁLOHU 1 200 Kč PŘEDEM!** Až po té akceptujeme přihlášku a rezervujeme místo v autobuse!

XXVII. světový den mládeže
„Radujte se stále v Pánu, opakují:
Radujte se!” (Flp 4,4)

Vydává
Sekce pro mládež ČBK a
Asociace křesťanských
sdružení mládeže o.s.

Thákurova 3
160 00 Praha 6